

LENGYELTÓTI VÁROS INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIÁJA

2024. szeptember

Felülvizsgálati munkaanyag

Készítette:

Tau-Projekt Kft.

Aláírólap

Készítette: Tau-Projekt Kft.

Boa Árpád

településmérnök

Taubert Balázs

ügyvezető, közgazdász

Taubert-Nemes Hajnal

projektmenedzser,
közgazdász,
településfejlesztési
szakember

Megbízó: Lengyeltóti Város Önkormányzata

Cím: 8693 Lengyeltóti, Zrínyi utca 2.

Tel.: 85/530-004

E-mail: lengyeltoti@somogy.hu

Honlap: <http://www.lengyeltoti.hu/>

Dátum: 2024.....

Tartalom

BEVEZETŐ	7
A HELYZETELEMZÉS FŐBB MEGÁLLAPÍTÁSAI	9
1. KÖZÉPTÁVÚ CÉLOK, ÉS AZOK ÖSSZEFÜGGÉSEI	11
1.1. A stratégiai fejlesztési célok meghatározása.....	11
1.1.1. <i>Gazdaságfejlesztés átfogó stratégiai cél</i>	13
1.1.2. <i>Intézményfejlesztés átfogó stratégiai cél</i>	13
1.1.3. <i>Élhetőbb települési környezet létrehozása átfogó stratégiai cél</i>	14
1.2. A tematikus és a területi célok közötti összefüggések bemutatása	16
1.2.1. <i>Tematikus célok</i>	16
1.2.2. <i>Területi célok</i>	18
2. A MEGVALÓSÍTÁST SZOLGÁLÓ BEAVATKOZÁSOK	21
2.1. Akcióterületek kijelölése, a kijelölés és a lehatárolás indoklásával.....	21
2.2. Az egyes akcióterületeken a megvalósításra kerülő fejlesztések összefoglaló jellegű bemutatása, a fejlesztések ütemezése.....	24
2.3. A településfejlesztési akciók összehangolt, vázlatos pénzügyi terve.....	28
2.4. Az akcióterületeken kívül végrehajtandó, a település egésze szempontjából jelentős fejlesztések és ezek illeszkedése a stratégia céljaihoz	29
3. ANTI-SZEGREGÁCIÓS PROGRAM	33
1.1. A szegregáció mérséklését vagy megszüntetését célzó intézkedések	37
1.2. A fejlesztések szegregációs hatásának kivédésére hozott intézkedések.....	41
1.3. A szegregációt okozó folyamatok megváltoztatására, hatásuk mérséklésére teendő intézkedések	43
4. A STRATÉGIA KÜLSŐ ÉS BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI	49
2.1. Külső összefüggések.....	49
4.1.1. <i>Somogy Vármegye Integrált Területi Programjához való illeszkedés</i>	49
4.1.2. <i>A Balaton Kiemelt Térség területfejlesztési koncepciójához való illeszkedés</i>	50
4.1.3. <i>Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepcióhoz való illeszkedés</i>	51
4.1.4. <i>Magyarország Partnerségi Megállapodáshoz és a Nemzetközi Fejlesztési Programokhoz való illeszkedés</i>	52
2.2. Belső összefüggések.....	53
2.2.1. <i>A célok logikai összefüggései</i>	53
2.2.2. <i>A célok és a helyzetértékelésben bemutatott problémák kapcsolata</i>	54
2.2.3. <i>A célok megvalósítása érdekében tervezett tevékenységek egymásra gyakorolt hatásai</i> ...	57

5. A STRATÉGIA MEGVALÓSÍTHATÓSÁGÁNAK FŐBB KOCKÁZATAI.....	59
6. A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS NYOMON KÖVETÉSE	67
4.1. A célok elérését szolgáló fejlesztési és nem beruházási jellegű önkormányzati tevékenységek	67
4.1.1. <i>Megfelelő keretek biztosítása, továbbá rendeletalkotó tevékenység gyakorlása</i>	67
4.1.2. <i>Humánerőforrás fejlesztés</i>	67
4.1.3. <i>Településmarketing tevékenység folytatása</i>	68
4.1.4. <i>Szemléletformálás</i>.....	70
4.2. Az integrált településfejlesztési stratégia megvalósításának szervezeti kereteinek meghatározása.....	71
4.3. Településközi koordináció mechanizmusai, együttműködési javaslatok	77
4.4. Monitoring rendszer kialakítása	78

ÁBRAJEGYZÉK

1. ábra: Lengyelítói jövőképe és átfogó stratégiai céljai	12
2. ábra: A tematikus és területi célok az átfogó stratégiai célok tükrében	16
3. ábra: Szegregátum lehatárolás	34
4. ábra: A szegregációt okozó folyamatok megváltoztatására, hatásuk mérséklésére irányuló komplex társadalmi program beavatkozási területei	44
5. ábra: Oktatási és képzési program a közoktatásban tanulók számára.....	45
6. ábra: Lengyelítói város városmarketingjének legjelentősebb célcsoportjai	69

TÁBLÁZATJEGYZÉK

1. táblázat: A Városközponti akcióterület fejlesztésének pénzügyi terve.....	28
2. táblázat: A Szegregátum akcióterület fejlesztésének pénzügyi terve.....	29
3. táblázat: A Gazdasági akcióterület fejlesztésének pénzügyi terve	29
4. táblázat: A hálózatos jellegű fejlesztések illeszkedése az ITS célrendszeréhez	30
5. táblázat: A nem hálózatos jellegű fejlesztések illeszkedése az ITS célrendszeréhez	32
6. táblázat: Lengyeltóti város elemzése a szegregált és szegregációval veszélyeztetett területek helyzetelemzéséhez szükséges mutatók tükrében.....	36
7. táblázat: Lengyeltóti Város anti-szegregációs programjának cél- és eszközrendszere.....	38
8. táblázat: Somogy Vármegye Integrált Területi Programja 2021-2027 való illeszkedés	49
9. táblázat: Az OFTK által megfogalmazott feladatokhoz való illeszkedés.....	51
10. táblázat: Az Európai Unió releváns szakpolitikai célkitűzéseinek való megfelelés	52
11. táblázat: A középtávú városi tematikus célok egymásra gyakorolt hatása	53
12. táblázat: A célok és a helyzetértékelésben bemutatott problémák kapcsolata	55
13. táblázat: A stratégia megvalósíthatóságának főbb kockázatai	61
14. táblázat: A középtávú átfogó célok indikátorai	79
15. táblázat: Tematikus célok indikátorai	79

BEVEZETŐ

Lengyeltóti város középtávú fejlesztési elképzeléseinek meghatározásához szükséges a jogszabályi követelményeknek megfelelő Integrált Településfejlesztési Stratégia (ITS) megléte. Az ITS alapja a Településfejlesztési Konceptió, mely a városfejlesztés hosszú távú vízióját és értékrendjét határozza meg, ill. a szándékolt fejlesztési irányokat jelöli ki. A koncepcióban megfogalmazott célok többféle módon érhetőek el, amelyek lehetséges elérhetőségét a stratégia hivatott bemutatni. Az ITS-ben megfogalmazott átfogó célok a Településfejlesztési Konceptióban meghatározott hosszú távú célkitűzésekkel állnak összhangban, mely köré területi és tematikus célok kerültek hozzárendelésre.

Lengyeltóti Városa 2015-ben fogadta el Településfejlesztési Konceptióját, mely a jelen Integrált Településfejlesztési Stratégia alapját adja. A korábbi Integrált Településfejlesztési Stratégia 2018-ban készült el, azonban az azóta eltelt időszakban a stratégia megvalósítását befolyásoló belső és külső tényezőkben olyan jelentős változások következtek be, ami indokoltá tette a stratégia felülvizsgálatát, módosítását.

A stratégia elkészítését részletes helyzetfeltáró, helyzetelemző és helyzetértékelő munkarészekből álló Megalapozó vizsgálat előzte meg. A stratégia-alkotás fázisa a megalapozó vizsgálaton és a Településfejlesztési Konceptión túl nagymértékben támaszkodott az egyéb releváns helyi koncepciókra és programokra is, különösen a hatályos Településszerkezeti Tervre és Településrendezési Tervre, valamint Somogy Vármegye településfejlesztési tervdokumentumaira (Somogy Vármegye Integrált Területi Programja 2021-2027, Somogy megye Területfejlesztési Konceptiója 2030), amelyek a 2018-as ITS elfogadása óta módosultak.

Lengyeltóti Város Önkormányzata a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP_PLUSZ) keretében TOP_PLUSZ-1.2.2-21-SO1-2022-00002 azonosító számmal, Szociális városrehabilitáció Lengyeltótiban címmel, megközelítőleg 300 Mft keretösszeggel, továbbá TOP_PLUSZ-3.1.2-21-SO1-2022-00001 azonosító számmal, Szociális városrehabilitáció Lengyeltótiban (ESZA+) címmel, megközelítőleg 175 Mft keretösszeggel pályázatot nyert a város szegregátummal sújtott területeinek fejlesztésére. A pályázatok megvalósítása nem nélkülözheti a város Integrált Településfejlesztési Stratégiájának megalkotását, így a jelen dokumentum elkészítése ezen követelmény figyelembe vételével is készült. A támogatói okirattal rendelkező pályázatok sikeres, a stratégiához illeszkedő megvalósítása érdekében a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP PLUSZ) 2021-2027 útmutatójára is figyelemmel került megalkotásra az ITS. A stratégia továbbá figyelembe veszi a releváns törvényeket, rendeleteket és határozatokat, stratégiákat és egyéb útmutatókat. Mindezek mellett a stratégia- alkotás fontos inputját jelentette a tervezési folyamatot végig kísérő partnerség (szakmai konzultációk, munkamegbeszélések), a helyi társadalom, a gazdasági és civil szféra szereplői véleményének, elképzeléseinek megismerése (társadalmasítás), valamint a szakmai értékelés (Kormányhivatal általi elfogadás).

A munka eredményeként megalkotott Integrált Településfejlesztési Stratégia jelen dokumentumban ölt testet, megfelelve az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Kormányrendelet alapján meghatározott tartalmi követelményeknek. E stratégia Lengyeltóti középtávú fejlesztési irányait, célrendszerét, az ezek elérése érdekében tervezett beavatkozásokat és projektötleteket, továbbá a megvalósítás és nyomon követés eszközeit és módszereit tartalmazza. Legfontosabb célja, hogy stratégiai tervezés eszközeivel segítse elő a következő évek városfejlesztési tevékenységeinek eredményességét.

A HELYZETELEMZÉS FŐBB MEGÁLLAPÍTÁSAI

A megalapozó vizsgálat a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Kormányrendelet mellékletében meghatározott tartalom szerint készült, így az ITS készítését megelőzte a helyzetfeltáró, helyzetelemző és helyzetértékelő munkarészek. A vizsgálat a város térségére is kitekintett.

A helyzetfeltárás, a helyzetelemzés és helyzetértékelés eredményeként a stratégia elkészítéséhez kulcsfontosságú területek legfontosabb tendenciái kerültek bemutatásra, szakterületenként áttekintve a város és térsége esetében a jelenlegi helyzetképet, kiemelve az erősségeket, gyengeségeket, lehetőségeket és veszélyeket, a fejlesztési szükségleteket és a konfliktusterületeket.

A helyzetelemzés áttekintésével látható, hogy a település illeszkedik a tipikus magyar kisvárosok sorába, amelyekre általában jellemző az előregedő társadalmi szerkezet, a fiatalok és a jól képzett munkaerő számának folyamatos csökkenése, ami egyben társul az idősödő társadalom támasztotta igények és elvárások egyre fokozottabb megjelenésével, ami magával hozza az igényt, hogy a település szolgáltatásait, intézményeit ezekhez szükséges igazítani. Láthatóvá vált továbbá, hogy az előző ciklus elsősorban városközpont irányú fejlesztései a szegregációs problémákra nem hoztak hathatós eredményt, a mutatók alapján a településen továbbra is találunk szegregált területet, valamint szegregációval veszélyeztetett területeket, melyek megfékezése és hatásaik mérséklése a következő fejlesztési ciklus prioritása.

A település gazdaságának, ezen belül a helyi mezőgazdaság húzóágazata elsősorban a növény, de különösen a szőlő- és gyümölcsstermesztés. Az ebben rejlő lehetőségek (termesztés, és a termékek feldolgozása, kereskedelme; a Balaton-part, mint felvevőpiac) kiaknázása potenciális gazdaságdiverzifikációs esély a térség számára mind termelés, szolgáltatás vagy idegenforgalom területén.

Bár a település része a Balaton Kiemelt Üdülőkörzetnek a parttól távolabbi településeken gondot okoz a turisztikai termékek hiánya, a vonzásadottságok kihasználatlansága. Lehetőségként jelenik meg a part kínálatát kiegészítendő aktív, falusi, horgász, vadász, kerékpáros, borturizmus; illetve másik útként az önálló arculat erősítése is. Ennek okán a falusi és aktív turizmus egymást kiegészítő kettőse kerülhet középpontba, de ez esetben is legalább kölcsönös ajánlattétel, egybefűzött programcsomagok révén kooperálhatna a part és a dombvidék. Meg kell azonban jegyezni, hogy jelen tapasztalatok szerint a turizmusfejlesztés hatékonysága a parttól távolabbi településeken erősen kérdőjeles, azonban Lengyeltóti a Kéktónak köszönhetően erős potenciállal bírhat, amennyiben jól átgondolt, komplex fejlesztés megy végbe a területen, és ezzel a fejlesztéssel lépést tart a város is. Fontos a jövőben a programkínálat diverzifikálása (sportlehetőségek, koncertek, fesztiválok a vendégkör igényeinek kielégítésére), illetve a turisztikai és egyéb szektorok közötti vállalkozási hálózat létrejöttének ösztönzése, melyet azonban nehezít a part és a parttól távolabbi települések közti kapcsolatok alacsony intenzitása. Célszerű lehet az identitástudatot erősíteni hivatott, a lehetőségeket bemutató programok szervezése. Az elsődleges célcsoportot jelenthetik a fiatal, illetve a középkorú, fizetőképes csoportok, melyek aktív életet élnek, esetleg kisgyermekes

családok (oktató jellegű turizmus bemutatva a háztáji állatok etetését-tartását a falusi életmódot, ami lehet önállóan helytálló termék vagy a part kínálatát kiegészítő lehetőség). Ez a törekvés a BKÜ kiegészítő programkínálata terén is megjelenhet, de önálló attrakcióként az egykori üdülőfalu infrastruktúrája is használhatóvá tehető erre a célra, diverzifikálva a lehetőségeket a városközpont és a külső területek, valamint a Balaton és Lengyeltóti között.

A helyzetelemzés megmutatta, hogy bár jelentős fejlődésen ment át a település az elmúlt időszakban, a munka nem állhat meg. A korábbi években hátrébb sorolt fejlesztési céloknak is prioritássá kell válnia ahhoz, hogy a feltárt problémák mérséklése és megszüntetése tartósan bizonyuljon. Ehhez szükséges – a területi szereplők konszenzusán alapuló – egy új ciklusra koncentráló középtávú fejlesztési stratégia megalkotása, valamint a folyamatos monitoring tevékenység. Ezek azonban mit sem érnek, ha a célok elérését befolyásoló tényezők változásaira nincs megfelelően kidolgozott, hathatós és gyors reagálást biztosító eszköz.

1. KÖZÉPTÁVÚ CÉLOK, ÉS AZOK ÖSSZEFÜGGÉSEI

Lengyeltóti város településfejlesztési koncepciója 2030-ig kijelöli a település helyét a vármegyei és járási településhálózatban, valamint a Balatoni Kiemelt Üdülőkörzetben (röviden: BKÜ), bemutatja a társadalmi, táji, természeti és épített környezetének jövőbeni állapotát.

1.1. A stratégiai fejlesztési célok meghatározása

Lengyeltóti településfejlesztési koncepciója jövőkép formájában rögzíti, hogy a város 2030-ra közepes erősségű gazdasággal rendelkező mezővárossá válik, magas hozzáadott értékű, nagy munkaerő igényű agrárfeldolgozó szektorral, megerősödött helyi kisvállalkozói és 2-3 erős, ipari közép vállalkozóval, valamint méretéhez képest erős és jól jövedelmező szolgáltató vállalkozásokkal fog rendelkezni. Rögzíti továbbá, hogy a város megerősíti térségi szerepkörét, bővíti városi és központi funkcióinak számát és azok kistérségi súlyát, a foglalkoztatottság eléri az országos, és meghaladja a vármegyei átlagot, a vállalkozások árbevétel arányos jövedelmezősége megduplázódik, az ingatlanpiac magára talál, és mind a forgalom, mind az értékesítési árak megközelítik majd a megyei átlagot.

A jövőképben leírtak szerint a turizmus a legmagasabb és az alsó szegmensben is magára talál, kiegészítő bevételi és foglalkoztatói szerepet tud majd betölteni a település gazdaságában. A fő turisztikai termékek a kastélyok és az ezekben megjelenő minőségi gasztronómia, amelyek mellett a települési programkínálat tovább erősödik és a BKÜ szintjén is növeli vonzerejét, ami a lakosság számára is igényes, minőségi szórakozási, kikapcsolódási lehetőségeket kínál majd. A szálláskínálatot a kastélyok és néhány első osztályú panzió, továbbá az újra megnyíló, minőségében felfejlesztett Kék-tó Kemping, és néhány kisebb magánszállás, továbbá egy ifjúsági szállás adja majd.

A jövőkép szerint új településközpont fog tudni kialakulni a javuló gazdasági feltételeknek köszönhetően, amelyet támogat a 3,5 tonna feletti járművek számára megvalósuló a település központjának elkerülését is biztosító új gazdasági feltáró út.

A település lakosságának identitása tovább erősödik, a tovább szépülő települési környezet, a minőségi, helyi lakosságnak is vonzó programkínálat, és a Lengyeltóti a Balaton üdülőkörzetében is ismertté tevő Kék-tó és környezete, a Zichy-kastély és annak ismételt közösségi használatba vétele, továbbá a gasztronómia, a dió és szőlő programok, és a jól működő közösség és ügyfélbarát intézmények miatt.

A jövőkép a lokális koncepció mellett térségi koncepciót is felvázol, amely szerint a város a BKÜ erős háttértelepüléseként megerősíti kistérségi központi szerepét, jó megközelíthetősége és térségi csomóponti szerepe mellett elsősorban oktatási, egészségügyi intézményei révén tud betölteni térségi intézményi központi funkciót. A térségi jövőkép koncepció rögzíti, hogy az egyéb, járási székhelyi funkciók visszanyerése nem reális elvárás a város tekintetében, de nem is szükségszerű, tekintve, hogy a mikrotérségi központi szerepet betöltő, a várostól 8 km-re fekvő Fonyód megközelíthetősége jó. Lengyeltóti szerepe a térségben gazdasági, elsősorban mezőgazdasági, és a trendek megvalósulása esetén remélhetőleg agrár-feldolgozóipari téren is

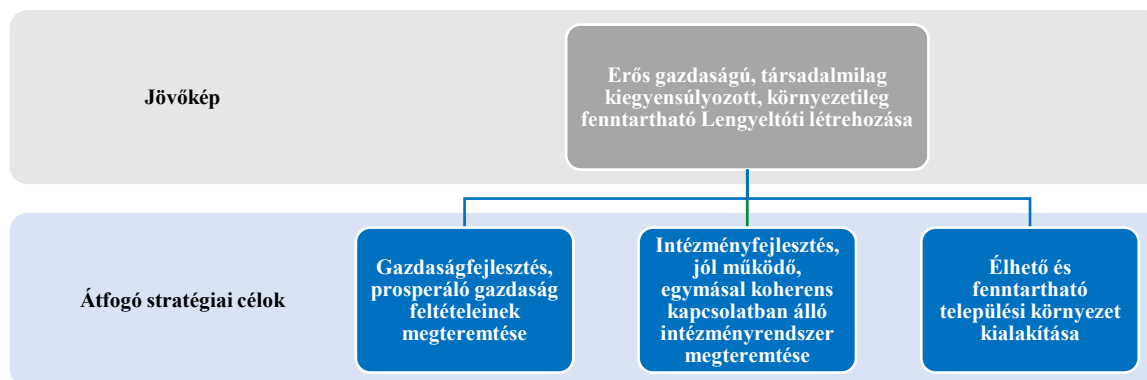
erősödhet a közeljövőben, amennyiben a város tud nagyobb, összefüggő 4-5 ha-s, esetleg akár 30-40 ha-os ipari területet is biztosítani, úgy jelenlegi hátrányos helyzete miatt akár a BKÜ ezen része termelési helyszíne is lehet – szintén a Balaton háttértérési fekvése és a jó megközelíthetősége miatt. Ezt erősíti egyrészt, hogy a part menti települések ingatlan árai folyamatosan emelkednek, másrészt a város „Szabad vállalkozási zónában” fekszik, mivel az itt befektető vállalkozások olyan egyedi lehetőségekkel élhetnek, amelyekkel a partmenti településeken nincs lehetőség. A telephelyválasztások során az enyhébb jogszabályi környezet, valamint a szabad vállalkozási zóna nyújtotta egyedi vállalkozási lehetőségek mellett Lengyeltóti M7 autópálya közelségével is a betelepülő vállalkozások számára vonzó – közlekedési – feltételekkel rendelkezik, hiszen a 6701-es számú mellékúton néhány percnyi távolságra fekszik a város az autópálya kétirányú felhajtást biztosító fonyódi le- és felhajtótól.

A fentiek alapján prognosztizálható Lengyeltóti foglalkoztatói szerepének, illetve térségi gazdasági központi szerepének megerősödése is, amellyel a város biztosítani tudja több lábon állását is, mivel az eddig domináns agrárszektor mellett az ipari termelő tevékenységek is megerősödhetnek. Ezt a fejlődési irányát tovább segítheti egy új, gazdasági feltáró út kiépítése a fonyódi útról délre nyílóan, a település két része között, ami javítja a vasútállomány megközelíthetőségét is. Az új út egy új és élhetőbb településközpontot eredményezhet azzal, hogy a 3,5 tonna feletti járműveket kivezeti a településről, amellyel a város mentesül a teherforgalomtól. Emellett, a közlekedési fejlesztéssel a település északi részén kialakult és jövőben kialakítandó ipari termelő területek vasúti megközelíthetősége is javulhat, magával hozva a város vasút szállítási lehetőségeinek erősödését is.

Lengyeltóti a fenti szerepkör erősödések miatt további a jelenleginél erősebb kisugárzással bírhat a mikrotérségi kistelepülésekre, és remélhetőleg az itt megjelenő fejlődés azok jövedelmi viszonyainak javulását eredményezi majd, egy javuló és erősödő ingatlanpiaccal és népességmegőrző képességgel egyetemben. Egyúttal, várhatóan erősödő települési foglalkoztatottságot és megőrzött intézményi központi szerepet eredményeznek majd a fenti szerepkör erősödések.

A település jövőképe alapján három átfogó stratégiai fejlesztési cél határozható meg, a gazdaságfejlesztés, intézményfejlesztés, illetve élhető települési környezet kialakítása.

1. ábra: Lengyeltóti jövőképe és átfogó stratégiai céljai

1.1.1. Gazdaságfejlesztés átfogó stratégiai cél

A gazdaságfejlesztési cél a foglalkoztatással és a munkahelyteremtéssel kapcsolatos célokat integrálja. Lengyeltótinak adottságai vannak a turisztika területén, de azok jelenleg nem, vagy csak marginálisan kihasználtak. A város gazdasági stabilitásának megteremtése érdekében törekedni kell a gazdaság diverzifikációjára. A gazdaság igényeit szem előtt tartó iparterület kijelölésekkel, azok fejlesztésével, a Balaton törvényhez illeszkedően a tótól távolabbi területeken kialakítható telephelyeken, vállalkozók ide vonzásával, továbbá helyi termékek előállításával, feldolgozásával, e tevékenységek támogatásával a foglalkoztatás tekintetében előrelépés érhető el. A település alapvetően olyan gazdasági vállalkozásokat kíván támogatni, amelyek magas hozzáadott értékű tevékenységet folytatnak, s környezetbarát technológiákat alkalmaznak. Mindezek kapcsán kulcsfontosságú terület az oktatás, képzés fejlesztése, az oktatás minőségi színvonalának folyamatos emelésére, és a magasan kvalifikált munkaerő letelepítésére való törekvés.

A célállapot fő jellemzői:

- *korszerű, hatékony, diverzifikált gazdaság;*
- *az ipari és szolgáltató szektor növekvő hozzáadott értéktermelése, részben a helyi kis- és közepes méretű vállalkozások, részben a betelepülő vállalkozások teljesítménye révén;*
- *a város jól megközelíthető, korszerű, relatíve olcsón üzemeltethető és változatos telephelykínálattal áll a befektetők rendelkezésére;*
- *a helyi munkaerő szakmai felkészültsége, motiváltsága kiváló, illeszkedik a kereslethez, a folyamatos tovább- és átképzés lehetőségei rendelkezésre állnak;*
- *a város aktív vállalkozásfejlesztési és befektetés ösztönzési politikát folytat, a gazdaság és a település vezetése között érdemi párbeszéd van;*
- *a városkörnyéki településekkel szoros együttműködésben, a helyi és térségi adottságokra alapuló gazdaságfejlesztés valósul meg, ahol a környező településekkel közösen gondolkodva biztosított az élelmiszergazdaság fejlődése;*
- *az újonnan betelepülő vállalkozásoknak köszönhetően növekednek a helyi adóbevételek, amelyek hozzájárulnak a város fejlesztéséhez és üzemeltetéséhez;*
- *a Kék-tó turisztikai potenciáljának kiaknázása;*
- *a BKÜ idegenforgalmi és turisztikai kínálatának parttól távolabbi bővítése, újítása.*

1.1.2. Intézményfejlesztés átfogó stratégiai cél

Az intézményfejlesztés elsődlegesen a helyben élők, de – figyelemmel korábbi kistérségi központi szerepkörére – a térség települései igényeinek is megfelelni képes ellátórendszert működtet. Intézményeit ezen szempontok szem előtt tartásával fejleszti.

Lengyeltóti városi rangja és szerepköre a helyi identitás erősítését, a helyi társadalom kohézióját célozza és a térségi együttműködések javítására fókuszál. A város jelentős erőfeszítéseket tesz a fiatalok vonzására, a közösség együvé tartozásának erősítésére, ami a város jövője szempontjából meghatározó, s hozzájárul a városi imázs fejlődéséhez. A szolidáris

és befogadó társadalom képéhez hozzátartozik a különböző társadalmi helyzetű csoportok közötti kohézió javítása, a város környéki településekkel való kapcsolatrendszer minőségi fejlesztése, az együttműködések mindkét fél számára előnyös voltának generálása, a település városi rangjából adódó felelőssége.

A célállapot fő jellemzői:

- *a város intézményei a kor elvárásainak megfelelő színvonalon segítik és elégítik ki a lakosság igényeit;*
- *az idősödő társadalom elvárásaira figyelemmel kerül sor az egyes közintézmények megújítására, tartalmi kialakítására, melyek között a környezetvédelmi, energetikai és fenntarthatósági szempontok is dominánsan megjelennek;*
- *a szociális ellátó intézmények maradéktalanul kielégítik a közösség igényeit, hatékony és adekvát választ adnak a felmerülő problémákra;*
- *Lengyeltóti javuló népesség megtartó és népesség vonzó képességnek köszönhetően a lakosság összetételé kedvezőbbé válik, s a társadalmilag hátrányos helyzetű csoportok integrációja révén a társadalmi különbségek csökkennek, miközben a lokálpatriotizmus és a helyi közösségi élet erősödik, a város a fiatalok számára vonzó marad, s tanulmányaik elvégzése után mind többen visszatérnek a településre;*
- *a helyi társadalom országos összehasonlításban kiemelkedően aktív és egészséges, ezen értékek megjelennek a városról alkotott képben is;*
- *Lengyeltóti a térség központjaként aktív vonzást gyakorol a térségbeli településekre és azok lakosságára, városi funkciója nem csak közigazgatási, hanem az élet minden területére kiterjedően megerősödik;*
- *szegregátum felzárkóztatása, infrastrukturális, közösségi, kulturális és életvitelszerű integrálása.*

1.1.3. Élhetőbb települési környezet létrehozása átfogó stratégiai cél

Az Élhetőbb települési környezet kialakítása átfogó cél a hatékonyan működő, minőségi kínálatot nyújtó város kialakítását tervezi. A város magas színvonalú humán szolgáltatásokat és infrastrukturális feltételeket, s minőségi lakókörnyezetet nyújt lakói és a beköltözők számára. A demográfiai változásokhoz alkalmazkodva intézményrendszerét is a kereslethez igazítja, s a különböző kor- és célcsoportok életminőségének javulásához hozzájárul, miközben a fenntartható városüzemeltetés szempontjai is érvényesülnek. Kiemelt hangsúly helyeződik a helyi erőforrások hasznosítására (táji, természeti, épített értékek stb.).

A megújuló energiaforrások széles körű felhasználásával, az energiahatékonyság javításával, s a szemléletformálás segítségével Lengyeltóti környezettudatos várossá válik. Mindezek mellett a városban a funkciók bővítése és a szolgáltatások kínálatának, minőségének és elérhetőségének javítása az élhetőség szempontjából meghatározó. A közterületek minőségi fejlesztése, a közlekedés és a humán szolgáltatások feltételeinek és kínálatának javítása az itt élők életfeltételeit, életszínvonalát alapvetően meghatározza. A közbiztonság javítása az élhetőség szempontjai között jelenik meg.

A célállapot fő jellemzői:

- *minőségi lakókörnyezet és ellátórendszer teszi vonzóvá és élhetővé a várost;*
- *a város területfelhasználási politikáját az energiahatékonyság kiemelt figyelembe vételével alakítja, törekszik a város relatív kompaktságának megőrzésére, a környező mezőgazdasági és erdőterületek megőrzésére, a zöldfelületek és városi nyitott terek arányának további növelésére, a tájhasználat optimalizálására;*
- *energiaellátásának biztosítására egyre növekvő arányban kerülnek hasznosításra a megújuló energiaforrások, s kiemelten kerülnek figyelembe vételre az energiahatékonyság szempontjai mind az új épületek építésénél, mind a meglévő épületállomány felújításánál;*
- *a klímaváltozásra a város megfelelő válaszokat fogalmaz, mind az adaptáció, mind a mitigáció területén. Többek között nő az elvezetett és visszatartott csapadékvíz mennyisége, s a víz jelentősége a városképben is egyre markánsabban megjelenik;*
- *megvalósul a belső közúti közlekedési hálózat fejlesztése, a közlekedésbiztonsági elvek jobban érvényesülnek;*
- *a közösségi közlekedés kevesebb közlekedési terheléssel és jó színvonalon szolgálja ki a város és térsége lakóinak az utazási igényeit. Az autóbuszos közlekedés mellett a kerékpárutak megléte által a kerékpározás is egyre vonzóbb alternatíva a városkörnyék és a város kapcsolatában is, köszönhetően a megújult infrastruktúrának, az intelligens és rugalmas közlekedésszervezési megoldások bevezetésének;*
- *közbiztonság javítása;*
- *a szegregált területek integrálása;*
- *a külterületi lakott területek meglévő infrastruktúrájának felújítása;*
- *a külterületi lakott területek infrastruktúra hiányának mérséklése (csapadékvíz- és szennyvízhálózat).*

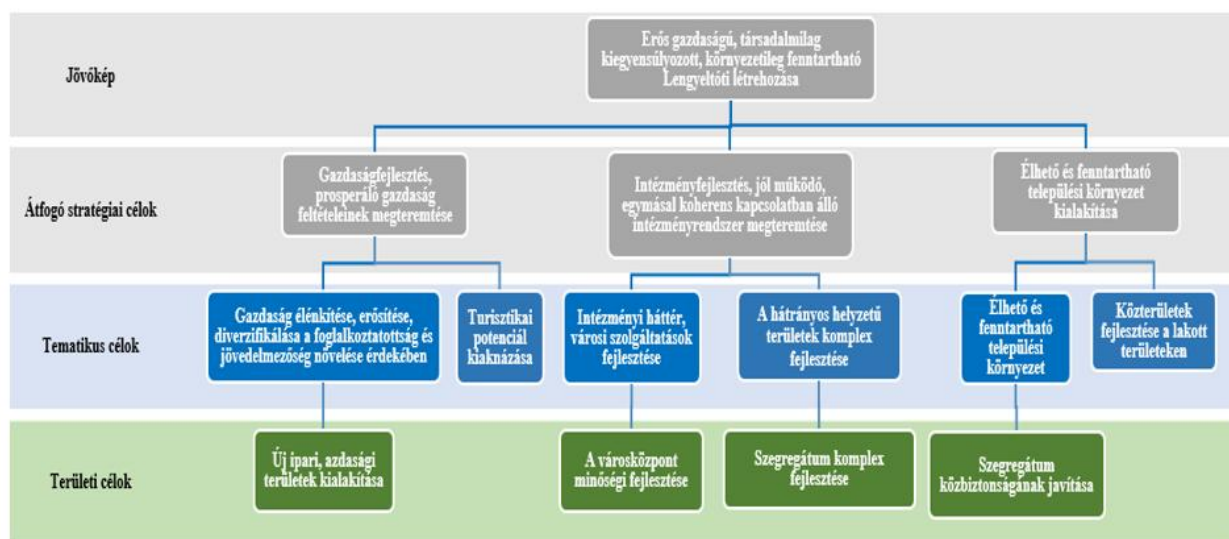
1.2. A tematikus és a területi célok közötti összefüggések bemutatása

Az átfogó stratégiai célok két típusba sorolhatók. Elkülönítünk tematikus és területi célokat az alábbiak szerint:

1. Tematikus célok: A tematikus jelleggel megfogalmazott, de nem szükségszerűen egy-egy ágazatra korlátozódó érvényességű célok, melyek a város egészére vonatkoztathatóak.
2. Területi célok: A területi célok a város egy vagy több, konkrét, egyenként folytonos vonallal körülhatárolható területén realizálhatóak, a város egy vagy több városrészére érvényesek vagy a város területén megtalálható főbb, a fejlesztési elképzelések során kiemelt figyelemben részesülő terület-típusokra érvényes célokat foglalja magába. A területi célok alapját a tematikus célok adják, azok egy-egy területspecifikációját felhasználva.

Lengyeltóti város Integrált Településfejlesztési Stratégiája hat középtávú tematikus, és négy középtávú területi cél került meghatározása, mely utóbbiak akcióterületek kialakításánál kerültek figyelembe vételre.

2. ábra: A tematikus és területi célok az átfogó stratégiai célok tükrében

A tematikus fejlesztési célok az átfogó stratégiai célok mentén, míg a területi fejlesztési célok a tematikus fejlesztési célokra alapulva kerültek meghatározásra.

1.2.1. Tematikus célok

Gazdaság élénkítése, erősítése, diverzifikálása a foglalkoztatottság és jövedelmezőség növelése érdekében

A település jövőképe szempontjából az egyik legfontosabb feladat a gazdaság megerősítése, ezzel párhuzamosan a foglalkoztatottság növelése, elsősorban az alacsony képzettségűek

számára munkahelyek teremtése, illetve a szakképzett munkaerő megtartása, az ingázók egy részének helyben tartása, ezzel pedig a népesség megélhetésének biztosítása, társadalmi aspektusból tekintve pedig a város „gazdasági élıhetőségének” megteremtése, a családok konzisztens megélhetésének elérése. Mindez, a város fenntartható mőködése szempontjából a gazdaság ágazatainak biztos alapokra helyezését, illetve azok megerősítését jelenti. Ennek érdekében – a településfejlesztési koncepció alapján – a prioritások között első helyen áll új gazdasági övezet(ek) kijelölése, az ipar letelepedésére alkalmas területi egységek kijelölése, ezek mőködési feltételeinek biztosítása, valamint jogi keretháttérének kidolgozása. Ehhez szükséges az infrastrukturális feltételek megteremtése, mint feltáró út kiépítése, a terület(ek) energia és egyéb közmőellátásának kialakítása, a szükséges munkaerő rendelkezésre állása. Ezen törekvések megvalósításával a meglévő gazdasági szereplők megerősödéséhez adottá válnak a helyi lehetőségek, ezzel együtt új termelő vagy szolgáltató tevékenységet végző KKV-k számára is vonzóvá válik a település, így célunk a meglévő gazdasági szereplők mőködéséhez szükséges feltételek megteremtése mellett új gazdasági szereplők vonzása is.

A gazdaság élénkítéséhez és erősítéséhez képzett munkaerőt is biztosítani kell, mely hozzájárul a foglalkoztatottság növeléséhez. Ehhez fokozni kell a képzettség növelését, aminek alapján iskolai programokkal, illetve kisebb részben a szakképzéshez és felsőoktatáshoz kötődő ösztöndíj-programokkal kell élni, ösztönözve a tanulmányok folytatását vagy az iskolapadba való visszatérést, a megkezdett képzések befejezését vagy az átképzések zökkenőmentes megvalósulását. Ez elsősorban helyi szinten valósulhat meg vagy térségi központosítással, de helyi támogatás segítségével, mint kihelyezett képzés, utazási támogatás, képzőhely és gazdasági szereplők együttmőködésének ösztönzése által.

A gazdaság fejlődéséhez nélkülözhetetlen a több lábon állás. Jelenleg a városban az agrár ágazat túlsúlya figyelhető meg, aminek a foglalkoztatási lehetőségek egysíkúságában, illetve a gazdaság éveken átívelő kiegyensúlyozatlanságában vannak hátrányai. A mezőgazdaság, amely magába foglalja a földművelést (növénytermesztést) és az állattenyésztést is, a képzettség és tudásszükséglet tekintetében is jellemzően a közép- vagy aluliskolázott népesség számára biztosít megélhetést, a felmérések szerint pedig a férfi munkaerő túlsúlya figyelhető meg. Az elmúlt években bekövetkezett gépesítések a munkaerőszükséglet folyamatos esését eredményezik.

Turisztikai potenciál kiaknázása

Lengyeltóiban az idegenforgalmi adottságok turisztikai terméké alakításával lehetne kiegészítő gazdasági ággá fejleszteni a turizmus ágazatot. A Kék-tó üdölő közelmúltbéli újrainyítása a BKÜ-ben jelentősen pozícionálhatja a várost a parton kívüli idegenforgalom és turisztikai attrakciók területén. Mindezek mellett a szolgáltató szektor is gyenge lábakon áll, aminek a fent említett idegenforgalmi, termelő- és feldolgozóipari fejlesztések megvalósítása kell, hogy a motorja legyen.

Intézményi háttér, városi szolgáltatások fejlesztése

A városnak késznek kell állnia az új területek, gazdasági ágak fogadására, valamint a meglévő szolgáltatásokat a hatékonyabb kiaknázásuk érdekében fejleszteni szükséges.

Ennek keretében fő átfogó célok a kulturális szolgáltatások fejlesztése, az identitáserősítő tevékenységek fejlesztése, az időskori ellátórendszer fejlesztése, az oktatás színvonalának növelése az intézmények fejlesztése által.

A hátrányos helyzetű területek komplex fejlesztése

Lengyeltóiban a KSH területi lehatárolása alapján egy szegregátum alakult ki, amely intézményi szinten is fejlesztésre szorul ahhoz, hogy felszámolása megvalósulhasson. Ehhez egymással szoros együttműködésben álló intézményi- és ellátórendszeri munka szükséges, valamint helyi szinten új közösségi intézmény létrehozására van szükség, amely az ott élők helyzetéhez igazodó szolgáltatásokat (pl. oktatás, képzés, közösségi és kulturális tér, stb.) biztosítani tudja.

Élhető és fenntartható települési környezet

A társadalom általános jólétéhez, és a fenntartható működéshez elengedhetetlen a megfelelően élő és fenntartható települési környezet. Fontos cél a biodiverzitás növelése, az energetikai jövedelemkiáramlás megszüntetése, a zöldenergia és az energiahatékonyság növelése, a barnamezős területek revitalizálása és az épített környezet védelme, valamint a lakosság általános állapota.

Közterületek fejlesztése a lakott területeken

A városban a falusias lakóterületek jellemzőek, azonban több olyan külterületi lakott településrész is található, amelyek fejlesztése az elmúlt években elmaradt. Ezen területeken az utak és az ivóvíz állapota, valamint a csatornarendszer és szennyvízrendszer kiépítetlensége adja a fő célokat. Cél a város lakóövezeteiben a csapadék és belvízvédelmi létesítmények a települési zöldinfrastruktúra-fejlesztés integráns részét képező rekonstrukciója vagy kiépítése, valamint az önkormányzati bel- és külterületi közúthálózat zöldterület-használatot segítő felújítása, szilárd burkolattal történő ellátása, valamint a fejlesztésre kerülő úthoz kapcsolódóan a zöldterület használatát segítő, a zöld infrastruktúra hálózatba integrálódó közlekedési fejlesztése, továbbá a lakóingatlanok biztonságos és zökkenőmentes elérhetőségének biztosítása.

1.2.2. Területi célok

Új ipari, gazdasági területek kialakítása

A gazdaság megerősítéséhez, új betelepülő vállalkozás vonzásához, valamint a gazdasági ágazatok diverzifikálásához, ezzel új munkahelyek teremtéséhez a rendelkezésre álló területek már nem elegendőek. Ennek érdekében – a településfejlesztési koncepció alapján – a prioritások között első helyen áll új gazdasági övezet(ek) kijelölése, az ipar letelepedésére alkalmas területi egységek kijelölése és ezek működési feltételeinek biztosítása, valamint jogi keretháttérnek kidolgozása. Ehhez elsődlegesen az infrastrukturális feltételek megteremtése szükséges. Az új gazdasági, ipari területek kijelölése a hatályos településrendezési tervvel összhangban elsősorban, de nem kizárólag a Rákóczi Ferenc úton javasolt (193/4 hrsz.; 193/2 hrsz.; 193/1 hrsz.; 082/1 hrsz.; 082/2 hrsz.; 083/7 hrsz.; 083/6 hrsz.; 083/18 hrsz.; 083/4 hrsz.; 083/19 hrsz.; 083/8 hrsz.).

A városközpont minőségi fejlesztése

A városközpontban elsősorban olyan infrastruktúra-fejlesztéseket kell megvalósítani, amelyek javítják a település általános környezeti állapotát, segítik a település fenntartható fejlődési pályára állítását, a beruházások során olyan technológiák, módszerek kerülnek alkalmazásra, amelyek környezet- és természetvédő módon biztosítják a megépített infrastruktúra és a település működését, elősegítik a fenntartható fejlődést.

A gazdasági szereplőket célzó, a vonzó üzleti környezetet biztosító, a város térségi gazdasági központi szerepét erősítő, a helyi gazdaságot ösztönző beruházások vonatkozásában cél a kijelölt akcióterületen található zöldfelületek és a hozzájuk kapcsolódó önkormányzati tulajdonban lévő infrastruktúraelemek megújítása, amelyek az elmúlt években megkezdődtek ugyan, de véget nem értek. A fejlesztések eredményeként cél az önkormányzat és a helyi vállalkozások hosszú távú együttműködése, a köz- és a magánszektor szereplői által tervezett fejlesztések összehangolása, amely a városi környezet megújításán túl a gazdaság fejlődését, a foglalkoztatás bővülését is eredményezheti. A fejlesztések megvalósítása során elsődleges tekintettel kell lenni a városi közterületek környezettudatos, család- és klímabarát megújítására. Figyelní kell arra, hogy a beavatkozások területe alkalmas legyen a családok és a fiatalok számára szabadidejük hasznos eltöltésére. Mindeközben a fejlesztések a környezeti fenntarthatóság követelményeit szolgálják, a városi zöld környezet megteremtéséhez, ezek gazdaságos fenntartásához járulnak hozzá.

E cél elsődleges megvalósítási helyszíne a Városközponti akcióterület.

Szegregátum komplex fejlesztése

A városban a KSH területi lehatárolása alapján egy szegregátum található, amely a Temető utca – Majthényi utca – Dózsa György utca – Damjanich utca a Temető utca és a Dózsa György utca közti szakasza területén helyezkedik el. Ahhoz, hogy elérjük ennek felszámolását, átfogó fejlesztés szükséges, amely intézményi szinten is meg kell mutatkozzon. A cél természetes az élet számos területén (pl. foglalkoztatás, képzés, oktatás, nevelés, közösségi élet, identitás, stb.) integráció, azonban ennek mozgatórugója helyi szinten kell, hogy kialakuljon. Ehhez a területen szükséges létrehozni egy többfunkciós közösségi házat, játszótérrel és közösségi kerttel, amelyek hosszútávon szolgálják a helyiek jobb életkörülményeit, közösségi szocializációs lehetőséget biztosítva az itt élők számára. Szükséges továbbá az intézményesített lakófunkció fejlesztés, amely során megfelelő komfortfokozatú szociális bérlakás kialakítására kell törekedni. Emellett cél a lakhatási körülmények további fejlesztése, amely során megfelelő komfortfokozatú lakások kerülnek kialakításra abból a célból, hogy a szegregátumból az integrált lakókörnyezetbe költöztessük az arra felkészített lakókat.

Az élhető és fenntartható települési környezet része a szegregátumban élők általános állapotának, jólétének javítása, mindennapjaik céllal való megtöltése ahhoz, hogy a napi életükbe a maguk és környezetük igényessége beépüljön. Ez kettős hatás. A lakossági jólét, életszínvonal kihatással van az adott terület környezetére, élhetőségére is. E cél eléréséhez szociális jellegű fejlesztések megvalósítása szükséges. Cél a szegregált területen élők hátrányainak enyhítése, s ezáltal integrációjuk elősegítése programok, képzések által.

E cél elsődleges megvalósítási helyszíne a Szegregátum akcióterület.

Szegregátum közbiztonságának javítása

Az élhető és fenntartható települési környezet megteremtésének és fenntartásának része a közbiztonság kialakítása és fenntartása, amely elsődlegesen a szegregátum területén kíván beavatkozást. A közbiztonság javítása és a bűnmegelőzésre való törekvés szemléletformáló programokkal, gyepmesteri, állatorvosi szolgáltatásokkal érhető el és tartható fenn.

E cél elsődleges megvalósítási helyszíne a Szegregátum akcióterület.

2. A MEGVALÓSÍTÁST SZOLGÁLÓ BEAVATKOZÁSOK

2.1. Akcióterületek kijelölése, a kijelölés és a lehatárolás indoklásával

Az akcióterület az integrált településfejlesztési stratégiában kijelölt egybefüggő terület, ahol az önkormányzat a fejlesztéseket alapvetően befolyásoló helyzetben van, és amellyel kapcsolatban középtávon jelentős beavatkozásokat tervez megvalósítani a város fejlődése érdekében. Az akcióterületek lényegében a városrehabilitáció és a városfejlesztés sejtjei. Minden egyes városfejlesztési akcióterületet ki kell jelölni, amellyel kapcsolatban középtávon, vagyis 2024-2030 közötti időszakban jelentős beavatkozást tervez a város. Az akcióterületeknek nem céljuk lefedni a város teljes területét. Egy akcióterület kiterjedhet több városrészre, illetve egy városrésznek lehet több akcióterülete is. Lengyeltóti Város Integrált Településfejlesztési Stratégiájában 3 akcióterület került kijelölésre, amelyek a városfejlesztés fókusz területei lesznek az elkövetkező években:

I. Városközponti akcióterület

II. Szegregátum akcióterület

III. Gazdasági akcióterület

Az akcióterületek kijelölése során az alábbi szempontok kerültek figyelembe vételre:

- A városfejlesztési stratégiai irányokhoz igazodó, fejlesztési gócpontokhoz kötődő akcióterület lehatárolási elv: Kizárólag azokat a területeket jelöltük ki akcióterületként, ahol a fejlesztési beavatkozások (projektek) koncentrálnak és ezek szinergikusan épülnek, épülhetnek egymásra.
- Ez többségében azt feltételezte, hogy vagy az önkormányzat, vagy a magánszektor (vállalkozások, lakóközösségek) vagy bizonyos önkormányzati intézmények döntési pozícióban vannak az adott terület fejlesztését illetően.
- Homogén, sajátos profillal rendelkező területek kijelölése akcióterületként: Egyértelműen körvonalazódnak azok a területek, amelyek sajátos szerepük, funkciójuk, speciális fejlesztési irányuk és helyük miatt önálló akcióterületet alkotnak.
- A település szerkezeti tervének figyelembe vétele: Külön vizsgáltuk mindegyik akcióterület kijelölésekor, hogy a szerkezeti terv milyen terület-felhasználást irányoz elő, illetve milyen kategóriába sorolja.
- Jogosultsági szempontok figyelembe vétele: A városrehabilitációt célzó pályázati kiírások előírnak bizonyos jogosultsági kritériumokat, amelyeknek meg kell felelnie az akcióterületnek. Másak a jogosultsági kritériumok a városközpontnál és más a kritériumrendszer azon akcióterületek esetében, amelyekre szociális városrehabilitációt kíván az önkormányzat megvalósítani.

Mindezek okán a kijelölésre kerülő akcióterületek az alábbi közterületi lehatárolással értelmezhetőek:

I. Városcsözponti akcióterület

Az akcióterületet határoló utcák:

Északi irányból: *Kórház köz – Gábor Áron utca.*

Nyugati irányból: *Fonyódi út a körforgalommal és a Tűzoltó utca.*

Déli irányból: *Csalogány utca – Zrínyi Miklós utca a Nagy Imre utcáig, valamint a Csokonai út és a József Attila utca kereszteződéséig.*

Keleti irányból: *Rákóczi Ferenc utca – Ady Endre utca – Petőfi Sándor utca.*

II. Szegregátum akcióterület

Az akcióterületet határoló utcák:

Temető utca – Majthényi utca – Dózsa György utca – Táncsics Mihály utca teljes szakasza, nem beleértve a lakóházakat és egyéb épületeket – Damjanich utca a Temető utca és a Dózsa György utca közti szakasza.

III. Gazdasági akcióterület

Az akcióterület területei:
Rákóczi Ferenc út (193/4
hrsz.; 193/2 hrsz.; 193/1
hrsz.; 082/1 hrsz.; 082/2
hrsz.; 083/7 hrsz.; 083/6
hrsz.; 083/18 hrsz.; 083/4
hrsz.; 083/19 hrsz.; 083/8
hrsz.).

2.2. Az egyes akcióterületeken a megvalósításra kerülő fejlesztések összefoglaló jellegű bemutatása, a fejlesztések ütemezése

A fejezet az önkormányzat fejlesztési javaslatait tartalmazza. Ezek meghatározása különösen az alábbi szempontok figyelembe vételével történt:

- a fejlesztési koncepciók előkészítettsége;
- a szükséges saját erő megléte;
- a pályázati források várható rendelkezésre állása, a kiírások megjelenése;
- a pályázatok benyújtásához szükséges háttér dokumentációk előkészítése;
- a korábbi időszak tapasztalatai, elmaradt fejlesztési céljai;
- az egymásra épülő fejlesztések állapota és hatásuk.

Az önkormányzat a továbbiakban az újonnan megnyíló pályázati kiírások megjelenésével felülvizsgálhatja és esetlegesen annak megfelelően módosítja a fejlesztések ütemezését. Ebből adódóan a fejezet célja, hogy a jelenlegi ismeretek alapján bemutassa az akcióterületek fejlesztési céljait, illetve fejlesztési projektjeit, amelyek az önkormányzat által megvalósítani kívánt fejlesztéseket tartalmazzák.

I. Városközponti akcióterület

A városközponti akcióterület jelentős része a korábbi ITS egyetlen akcióterülete volt, ahol az elmúlt fejlesztési ciklusban több projekt is megvalósult. Többek között önkormányzati épület energetikai fejlesztése, településképet meghatározó épületek külső rekonstrukciója, az egészségügyi alapellátás infrastrukturális fejlesztése, az alapszolgáltatási központ fejlesztése, a települési alpinfrastruktúra lokális fejlesztése, gyermekétkeztetés feltételeit javító fejlesztések, otthonteremtési fejlesztés és Biztos Kezdet program valósult meg. A korábbi akcióterület szélesítésével, valamint a korábbi ciklusban elmaradt fejlesztési célok e ciklusban tervezett megvalósítása további célirányokat ad az akcióterületen.

A városközpontban elsősorban olyan infrastruktúra-fejlesztések megvalósítása tervezett, amelyek javítják a település általános környezeti állapotát, segítik a település fenntartható fejlődési pályára állítását és amelyek kapcsolódnak az elmúlt időszak fejlesztéseéhez. Ennek keretében több járdaszakasz, út felújítása is tervezett. A beruházások során arra kell törekedni, olyan technológiák, módszerek kerüljenek alkalmazásra, amelyek környezet- és természetvédő módon biztosítják a megépített infrastruktúra és a település működését, elősegítik a fenntartható fejlődést, ösztönzően hatnak a gazdasági szereplőkre és a helyi lakosságra.

A gazdasági szereplőket célzó, a vonzó üzleti környezetet biztosító, a város térségi gazdasági központi szerepét erősítő, a helyi gazdaságot ösztönző beruházások vonatkozásában cél a kijelölt akcióterületen található zöldfelületek és a hozzájuk kapcsolódó önkormányzati tulajdonban lévő infrastruktúraelemek megújítása, amelyek az elmúlt években megkezdődtek ugyan, de véget nem értek. Ilyen cél többek között a díjmentesen használható parkolók számának növelése, velük együtt zöldszigetek beépítése; a közműhálózat fejlesztése és kapacitásnövelése; stb. A fejlesztések eredményeként cél az önkormányzat és a helyi vállalkozások hosszú távú, eredményes együttműködése, a köz- és a magánszektor szereplői

által tervezett fejlesztések összehangolása, amely a városi környezet megújításán túl a gazdaság fejlődését, a foglalkoztatás bővülését is eredményezheti.

A fejlesztések megvalósítása során elsődlegesen tekintettel kell lenni a városi közterületek környezettudatos, család- és klímabarát megújítására. Figyelni kell arra, hogy a beavatkozások területe alkalmas legyen a családok és a fiatalok számára szabadidejük hasznos eltöltésére, de mindeközben a környezeti fenntarthatóság követelményeit szolgálják, a városi zöld környezet megteremtéséhez, ezek gazdaságos fenntartásához, a város élhetőbbé és vonzóbbá tételéhez járulnak hozzá. A tervezett járdafelújítások esetében törekedni kell a biztonság és együttközlekedés érdekében a megfelelő szélesség biztosítására. Az útfelújítások alkalmával elsősorban a szegélymagasság kialakításánál cél, hogy a kisgyermekes családok és mozgáskorlátozottak számára is biztosítható legyen az akadálymentes közlekedés.

A közterületek esztétikájának egyik kulcsfontosságú problematikája a közműhálózat tájba illesztése, melyen belül a legproblematisabb a légvezetékekre és a vízvezetékekre olyan műszaki megoldást találni, mely minél kevésbé rombolja a táj- és településképet, ugyanakkor nem túl költséges a megvalósítása. Cél, hogy a nyílt árkos vízvezetés fölötti gépkocsi áthajtók egységes műszaki megoldásúak legyenek, gyalogos átvezetések lehetőség szerint egyben épüljenek a gépkocsiáthajtókkal, csökkentve ezzel a zöldterületek tagozódását. A gondozott, kitisztított árkok fontos településképi elemek, ahogyan az árkokat átszelő gépkocsi-behajtók, hidak is karakteres elemi az utcaképben, ezért egy rendezett városkép megteremtése szempontjából fontos azok egységes kialakítása.

Az akcióterület közterein található szabadtéri berendezési tárgyak elsősorban a reklámhordozók, útbaigazító táblák, KRESZ táblák, utcatáblák, útszéli-útterelő korlátok, pillérek, hidak, szeméttartók, padok, asztalok, köztéri művészeti alkotások, emlékművek, kutak, térvilágítás, kerékpártartók stb, melyek némelyikének megformálását jogszabály írja elő, némelyiket nem lehet rendszerbe foglalni (pl. művészeti alkotás), de amelyikeket lehet (pl. padok, térvilágítás stb.), azokból célszerű egy típusból, egy termékcsaládból származókat alkalmazni, mert ez is elősegíti az egységesség látványát, ezáltal a településképet esztétikus megjelenését. Ezen célrendszer mentén a városközpontban az alábbi célok megvalósítása szorgalmazott:

- növényfelület, élőhelyek és biodiverzitás növelése, a zöldfelület növényállományának rekonstrukciója, gyomirtás/beteg fák eltávolítása, valamint növényápolási munkák;
- talajerózió-védelmi (szél- és víz, hófúvás) talajtakarás, védő fasorok, erdősávok telepítése;
- városklíma, hősziget-hatás ellen árnyékoló lombhullató, klímaturó fasorok, cserjesávok, több szintes zöldfelületek létesítése;
- a településre hulló csapadékvíz fejlesztésre kerülő zöldfelületen történő hasznosítására alkalmas infrastruktúra kiépítése;
- a csapadékvíz közvetlen hasznosítása a fejlesztésre kerülő zöldterületen, öfenntartóképességének fokozása érdekében;
- gazdaságélénkítő tevékenység;
- járdák, gyaloghidak, kizárólag gyalogos és kerékpáros közlekedésre alkalmas nagyműtárgyak felújítása, kialakítása;

- meglévő parkolóhelyek felújítása, növelése;
- buszöblök és buszvárók felújítása, kialakítása.

Lengyeltóti Város Önkormányzata az elkövetkező fejlesztési időszakban is folytatni kívánja középületeinek felújítását, energetikai korszerűsítését. A korábbi fejlesztési időszakban a Polgármesteri Hivatalnak (Zrínyi Miklós u. 2) és az Idősek Otthonának (Zrínyi Miklós u. 16) az energetikai korszerűsítése, továbbá a Sportcsarnok (Csokonai Vitéz Mihály u. 15) épületének energetikai fejlesztése megtörtént, az ezt megelőző ciklusban a Művelődési Ház és Könyvtár épülete, valamint az egészségügyi alapellátás épülete került felújításra. A következő fejlesztési időszak nagy kihívása az oktatási és nevelési intézmények korszerűsítése a cél:

- A Fodor András Általános Iskola esetében elsősorban bútorzat és az eszközállomány cseréje tervezett, valamint az udvari játékok cseréje és bővítése.
- A Kincsem Óvoda esetében elsősorban bútorzat és az eszközállomány cseréje tervezett, valamint az udvari játékok cseréje és bővítése.

II. Szegregátum akcióterület

A hatályos KSH lehatárolás szerint a szegregátum tényleges területe a Temető u. - Dózsa Gy. u. - Táncsics M. u. - Majthényi u. - belterületi határ - Damjanich J. utcák által lehatárolt terület, amely a cigánytelep nevezetű településrész É-i részén helyezkedik el. A területen az aktív korú lakosságon belül nagyon magas a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya, míg a felsőfokú végzettségűek aránya a 25 éves és idősebb népesség körében igen alacsony. Szintén magas a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül. A foglalkoztatottak aránya rendkívül alacsony, valamint magas a foglalkoztatottakkal nem rendelkező háztartások aránya is. A foglalkoztatottak nagy része az alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban dolgozik. A gazdaságilag inaktív népesség aránya a lakónépességen belül 78,3 %, mely érték települési szinten is magas, 57,7 %. A fentiekből adódik, hogy a munkanélküliségi ráta is kiemelkedően magas, 32,1 % a szegregátum területén. A lakásállományt tekintve a területen 70 db lakás található, mely a teljes települési lakásállomány 6%-a. Ebből az alacsony fokozatú lakások aránya 37,1 %. A komfort nélküli, félkomfortos és szükségslakások aránya a lakott lakásokon belül 34,9 %. Ugyanezen érték a település egésze esetén 7,8 %. A lakott lakásokon belül az egyszobás lakások aránya 9,5 %, mely közel háromszorosa a település egészére vetített arálynak (3,7 %).

A kiragadott mutatók egyben megjelölik az akcióterület fejlesztési irányát, amelyet a Táncsics utca teljes hosszával (beleértve az út és járda felületét, nem beleértve a lakóházakat és egyéb épületeket) és kiegészülve határolunk le annak érdekében, hogy az integrációs törekvések eredményesek lehessenek.

Ahhoz, hogy elérjük a szegregátum felszámolását, átfogó fejlesztés szükséges, amely intézményi szinten is megalapozottnak kell hogy legyen. A cél természetesen az élet számos területén (pl. foglalkoztatás, képzés, oktatás, nevelés, közösségi élet, identitás, stb.) integráció megvalósítása, azonban ennek mozgatórugója helyi szinten kell, hogy kialakuljon, így az akcióterületen az alábbi projektötletek megvalósítása tervezet:

- A többfunkciós közösségi ház létrehozása játszótérrel, közösségi kerttel a területen;

- intézményesített lakófunkció fejlesztés (megfelelő komfortfokozatú szociális bérlakás kialakítása);
- lakókörnyezet integrálása (megfelelő komfortfokozatú lakások kialakítása a szegregátumon kívül a terület lakossága számára).

Az élhető és fenntartható települési környezet része a szegregátumban élők általános állapotának, jólétének javítása, mindennapjaik céllal való megtöltése ahhoz, hogy a napi életükbe a maguk és környezetük igényessége beépüljön. Ez kettős hatás. A lakossági jólét, életszínvonal kihatással van az adott terület környezetére, élhetőségére is. E cél eléréséhez az alábbi – szociális jellegű – projektötletek kerülnek meghatározásra:

- bevonást, közösségfejlesztést célzó, szemléletformáló, integrációt elősegítő programelemek megvalósítása;
- folyamatos szociális munka kialakítása;
- munkaerő-piaci beilleszkedést segítő programok, képzések helybeni biztosítása;
- a gyermekek fejlesztése: a formális oktatáson kívül különböző képesség- és készségfejlesztő, attitűdformáló foglalkozások, közösségépítő, ismeret- és tapasztalatszerző programok;
- az iskolai lemorzsolódás csökkentése érdekében iskolára és pótvizsgára való felkészítések szervezése;
- preventív jellegű szolgáltatások, gyógyászati segédeszközök biztosítása, egészségnapok, szűrések és sportprogramok;
- szolgáltatásokhoz való hozzáférést és az ügyintézésben való segítségnyújtás, jogi tanácsadás biztosítása a lakosság számára.

Az akcióterületen megvalósítandó további cél a közbiztonság helyzetének javítása. A közbiztonság keretében probléma-forrás a bűnelkövetés, a háziállatok jogszerűtlen körülmények között való tartása, valamint ezen állatok egészségügyi állapotának ellenőrizetlensége. A helyzet javulása érdekében szemléletformáló kampányok és programok megvalósítása, a gyepmesteri és állatorvosi szolgáltatások biztosítása tervezett.

III. Gazdasági akcióterület

A harmadik akcióterület célja olyan gazdasági területek kialakítása, amelyek potenciális telephelyként szolgálhatnak a városba újonnan betelepülő vagy a városban már meglévő új telephelyet létesítő vállalkozások számára. Az akcióterület a balatonboglári M7 felhajtótól 10 km-re található, Lengyeltóti városszélén, így a telephelyválasztás szempontjából ideális helyen fekszik ahhoz, hogy kereslet alakuljon ki irányába. Cél a területszerzés és a telephelylétesítéshez való alkalmassá tétel.

2.3. A településfejlesztési akciók összehangolt, vázlatos pénzügyi terve

Az alábbi táblázatokban összefoglaló jelleggel tekinthető át az akcióterületek fejlesztésének forrásigénye a meglévő költségbecslésekre támaszkodva:

1. táblázat: A Városközponti akcióterület fejlesztésének pénzügyi terve

Cél megnevezése	Projektötlet leírása	Becsült költség (Ft)	Finanszírozás tervezett forrása
Közműhálózat fejlesztése	A közműhálózat tájba illesztése, melyen belül a légvezetésekre és a vízelvezetésekre olyan költséghatékony műszaki megoldással való kiváltása.	150 000 000	TOP_PLUSZ
	Gábor Áron utcai járda felújítása 265 méter hosszúságban.	10 061 154	Magyar Falu Program - UHJ/2024 „Út, híd, járda, kerékpárforgalmi létesítmény építése/ felújítása-2024,,
Egységes településkép kialakítása	A kijelölt akcióterületen található további zöldfelületek és a hozzájuk kapcsolódó önkormányzati tulajdonban lévő infrastruktúraelemek megújítása. Az érintett területek: zöldterület fejlesztés és növelés; a lehulló csapadékvíz zöldfelületeken való hasznosítása; közlekedési felületek (járdák, utak, hidak, kerékpáros infrastruktúra), parkolóhelyek és buszöblök fejlesztése, egységesítése.	85 000 000	Magyar Falu Program - Út, híd, járda építésének, felújításának támogatása
	A Fodor András Általános Iskola esetében elsősorban bútorzat és az eszközállomány cseréje tervezett, valamint az udvari játékok cseréje és bővítése.	14 500 000	Magyar Falu Program - Önkormányzati tulajdonú ingatlanok fejlesztése, önkormányzati feladatellátáshoz kapcsolódó beszerzések
Középületek korszerűsítése	A Kincsem Óvoda esetében elsősorban bútorzat és az eszközállomány cseréje tervezett, valamint az udvari játékok cseréje és bővítése.	14 750 000	Magyar Falu Program - Önkormányzati tulajdonú ingatlanok fejlesztése, önkormányzati feladatellátáshoz kapcsolódó beszerzések

2. táblázat: A Szegregátum akcióterület fejlesztésének pénzügyi terve

Cél megnevezése	Projektötlet leírása	Becsült költség (Ft)	Finanszírozás forrása
Többfunkciós közösségi ház létrehozása	A többfunkciós közösségi ház létrehozása játszótérrel, közösségi kerttel a területen, amely otthont biztosít a kisközösség programjainak, képzéseknek, alapszolgáltatásoknak	299 939 725	TOP_PLUSZ-1.2.2-21-SO1 - Szociális célú városrehabilitáció (TOP_PLUSZ-1.2.2-21-SO1-2022-00002)
Intézményesített lakófunkció fejlesztés	Megfelelő komfortfokozatú szociális bérlakás kialakítása.		
lakókörnyezet integrálása	Megfelelő komfortfokozatú lakások kialakítása a szegregátumon kívül a terület lakossága számára.		
Szociális környezet javítása	A lakosság számára a felzárkózást, a társadalomba való visszailleszkedést segítő szociális környezet megteremtése (szemléletformálás, szociális munka, prevenciók tevékenységek; munkaerő-piaci és oktatási beilleszkedés; a gyermekek fejlődéséhez szükséges háttér biztosítása az oktatás, képzés területén).	174 984 376	TOP_PLUSZ-3.1.2-21-SO1 - Szociális célú városrehabilitáció (ESZA+) (TOP_PLUSZ-3.1.2-21-SO1-2022-00001)
Közbiztonsági helyzet javítása	A közbiztonság területén azonosított problémák mérséklése, megszüntetése, így a bűnelkövetés felszámolása, a háziállatok jogszerűtlen körülmények között való tartásának, valamint ezen állatok egészségügyi állapotának ellenőrizetlensége területén alkalmazandó ellátások biztosítása.		

3. táblázat: A Gazdasági akcióterület fejlesztésének pénzügyi terve

Cél megnevezése	Projektötlet leírása	Becsült költség (Ft)	Finanszírozás tervezett forrása
Új gazdasági területek kialakítása	Új gazdasági területek kialakítása	100 000 000	TOP_PLUSZ

2.4. Az akcióterületeken kívül végrehajtandó, a település egésze szempontjából jelentős fejlesztések és ezek illeszkedése a stratégia céljaihoz

Lengyeltóti Város Integrált Településfejlesztési Stratégiájában az akcióterületeken kívül megvalósítandó, de az egész település szempontjából jelentős fejlesztések két típusra oszthatók.

Az akcióterületeken kívül eső fejlesztések azok, amelyek hálózatos jellegűek, továbbá amelyek nem hálózatos jellegű fejlesztések.

A hálózatos projektek egymással összehangoltak, térben egymáshoz kapcsolódnak és azonos jellegű fejlesztési elemekből állnak. Az ITS-ben tipikusan hálózatos projektek a kisléptékű településrészi közlekedésfejlesztések, valamint a kommunális és környezeti infrastruktúra fejlesztését célzó projektek. Ezek a hálózatos projektek térben szétszórtaak, azonban tartalmilag azonosak, illeszkednek a város középtávú céljaihoz:

- kül- és belterületi kerékpáros közlekedési infrastruktúra fejlesztése;
- belterületi közlekedési infrastruktúra fejlesztése;
- a külterületi lakott területek közlekedési infrastruktúrájának fejlesztése;
- a külterületi lakott területek ivóvízhálózatának fejlesztése;
- a külterületi lakott területek szennyvízhálózatának kiépítése
- a közterületek fejlesztése a lakott területeken;
- helyi humán fejlesztés.

4. táblázat: A hálózatos jellegű fejlesztések illeszkedése az ITS célrendszeréhez

Hálózatos projektötlet típusa	Projektötlet	Releváns átfogó cél	Releváns tematikus cél	Finanszírozás tervezett forrása
Kisléptékű településrészi közlekedésfejlesztések	Kül- és belterületi kerékpáros közlekedési infrastruktúra fejlesztése	Élhető és fenntartható települési környezet kialakítása	Élhető és fenntartható települési környezet	P-TF TOP_PLUSZ
	Belterületi közlekedési infrastruktúra fejlesztése	Élhető és fenntartható települési környezet kialakítása	Élhető és fenntartható települési környezet	P-TF
Kommunális és környezeti infrastruktúra fejlesztése	A külterületi lakott területek közlekedési infrastruktúrájának fejlesztése	Élhető és fenntartható települési környezet kialakítása	Élhető és fenntartható települési környezet	VP
	A külterületi lakott területek ivóvízhálózatának fejlesztése	Élhető és fenntartható települési környezet kialakítása	Élhető és fenntartható települési környezet	Helyreállítási és Ellenállóképességi Eszköz
	A külterületi lakott területek szennyvízhálózatának kiépítése	Élhető és fenntartható települési környezet kialakítása	Élhető és fenntartható települési környezet	Helyreállítási és Ellenállóképességi Eszköz
Közterületfejlesztés	A közterületek fejlesztése a lakott területeken.	Élhető és fenntartható települési	Élhető és fenntartható települési környezet	P-TF

Helyi humán fejlesztés	Az infrastruktúra fejlesztése mellett a helyi lakosság számára is biztosítani szükséges a harmonikus közösségi együttélés lehetőségét. A projekt az alábbi társadalmi, szociális, egészségügyi területeket érinti: - a szociális alapszolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz kapcsolódó szemléletformálás; - társadalmi befogadást, társadalmi kohéziót és identitást, munkaerő-piaci kompetenciát és együttműködések erősítését célzó közösségi programok megvalósítása; - szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása; - egészségfejlesztési és egészségügyi prevenciós programok szervezése; - szemléletformáló tevékenységek, programok megvalósítása (pl.: bűnmegelőzési programok, közbiztonság javítását célzó programok, közlekedésbiztonsági programok stb.).	Élhető és fenntartható települési környezet kialakítása	Élhető és fenntartható települési környezet	TOP_PLUSZ-3.1.3-23
-------------------------------	--	---	---	--------------------

Az akcióterületeken kívül tervezett fejlesztések további típusa a nem hálózatos projektek. Ezen projektötletek akcióterületen kívüli, nem hálózatos formában megvalósítandó fejlesztések, amelyek egy adott – nem akcióterületre – területre koncentrálnak, az adott terület specifikációjára építenek. Lengyeltóti város esetében kettő nem hálózatos projektötlet releváns a középtávú célok tekintetében, egyezzel együtt két terület is érintett.

A Kék-tó és annak partmenti területeinek egyedi adottsága az egykori, jelenleg kihasználatlan idegenforgalmi és turisztikai potenciálja. A terület önálló akcióterületként való kijelölése nem lehetséges, mivel a terület magánterület, így az önkormányzat döntési vagy jelentős befolyással bíró helyzetben nem áll a területen. A tó és környezete esetében az alábbi projektötletek kerülnek meghatározásra:

- Gazdaságélénkítés keretében új szolgáltatók letelepedése;
- Kék-tó kemping hasznosítása;
- Épített- és természeti környezet védelme;

A város másik nem hálózatos projekthelyszíne a Fonyódi út kivezető szakasza, ahol további lakótelkek kialakítása tervezett.

Ezek a nem hálózatos projektek térben szétszórtaak, azonban illeszkednek a város középtávú céljaihoz:

5. táblázat: A nem hálózatos jellegű fejlesztések illeszkedése az ITS célrendszeréhez

Nem hálózatos projektötlet típusa	Projektötlet	Releváns átfogó cél	Releváns tematikus cél
Idegenforgalom és turisztika	Gazdaságélénkítés keretében új szolgáltatók letelepedése a Kék-tó üdülőfaluban	Gazdaságfejlesztés, prosperáló gazdaság feltételeinek megteremtése	Gazdaság élénkítése, erősítése, diverzifikálása a foglalkoztatottság és jövedelmezőség növelése érdekében
	Kék-tó kemping hasznosítása	Gazdaságfejlesztés, prosperáló gazdaság feltételeinek megteremtése	
	Épített- és természeti környezet védelme a Kék-tó üdülőfalu környezetében	Élhető és fenntartható települési környezet kialakítása	Élhető és fenntartható települési környezet kialakítása
Lakófunkció bővítése	A külterületi lakott területek közlekedési infrastruktúrájának fejlesztése	Intézményfejlesztés, jól működő, egymással koherens kapcsolatban álló intézményrendszer megteremtése	Intézményi háttér, városi szolgáltatások fejlesztése

3. ANTI-SZEGREGÁCIÓS PROGRAM

A településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI.8.) Kormány rendeletben foglaltak szerint azon szegregációs mutatóval lehatárolt egybefüggő terület tekinthető *szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett területnek*, amelyen az alacsony társadalmi státuszú családok koncentráltan élnek együtt vagy a társadalmi státuszcsökkenés jelei tapasztalhatók, ezért a területen közösségi beavatkozás szükséges. A szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett terület lehet egy önálló településrész, de részét képezheti egy vagy több településrésznek is.

A mutató: legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15–59 év) belül.

A szegregációs mutató határértékei Lengyeltóti esetében (2000 főnél népesebb város és község):

- *Szegregált terület, amelynél a szegregációs mutató értéke nagyobb egyenlő, mint 35%*
- *Szegregációval veszélyeztetett terület, amelynél a szegregációs mutató értéke nagyobb egyenlő mint 30%, de kisebb mint 35%*

A 419/2021. Kormány rendelet 10. melléklete rögzíti, hogy szegregációs szűréshez és településrész-kijelöléshez az önkormányzat felé az adatszolgáltató a Központi Statisztikai Hivatal. Ehhez kapcsolódóan a hivatkozott Kormány rendelet 2.§ 13. rögzíti, hogy a szegregációs mutató a legutolsó népszámlálási adatok alapján a Központi Statisztikai Hivatal (röviden: KSH) által számított mutató, amely a szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett területek lehatárolásának alapja. A friss adatok bekérhetőségére vonatkozóan 20240827-125798 ügyszámon adattájékoztatást kezdeményeztünk a KSH elektronikus ügyrendszerében, amelyre 2024 szeptemberében az alábbi tájékoztatás érkezett:

Tisztelt Taubert-Nemes Hajnall!

Köszönjük megkeresését.

Tájékoztatjuk, hogy a 419/2021. Korm. rendelet módosítása jelenleg folyamatban van, a módosítás fogja tartalmazni a szegregátumok meghatározásának új módszertanát.

Az új szegregációs adatok kiadása 2024. december 1-től történik, konkrét kérését ekkortól fogjuk tudni teljesíteni.

Tájékoztatjuk továbbá, hogy jelenleg a 2011. évi népszámlálás adatbázisa alapján végezzük a szegregációs szűrést, amely a 314/2012 (XI.8.) Kormányrendelet 11. mellékletében felsorolt 19 mutató előállítását, és ehhez kapcsolódóan az adott település áttekintő, valamint a szegregátumokat, szegregációval veszélyeztetett területeket bemutató térképek előállítását jelenti.

Elemzést egyedi igény esetén, térítési díj ellenében készítünk.

Tájékoztatom, hogy az ügyet adminisztratív okok miatt lezárom.
Az ügy visszanyitására ezt követően még 30 napig van lehetősége.

Tisztelettel,

Dobány Zoltán

Felhasználói kapcsolatok főosztály

Komplex szolgáltatások osztálya

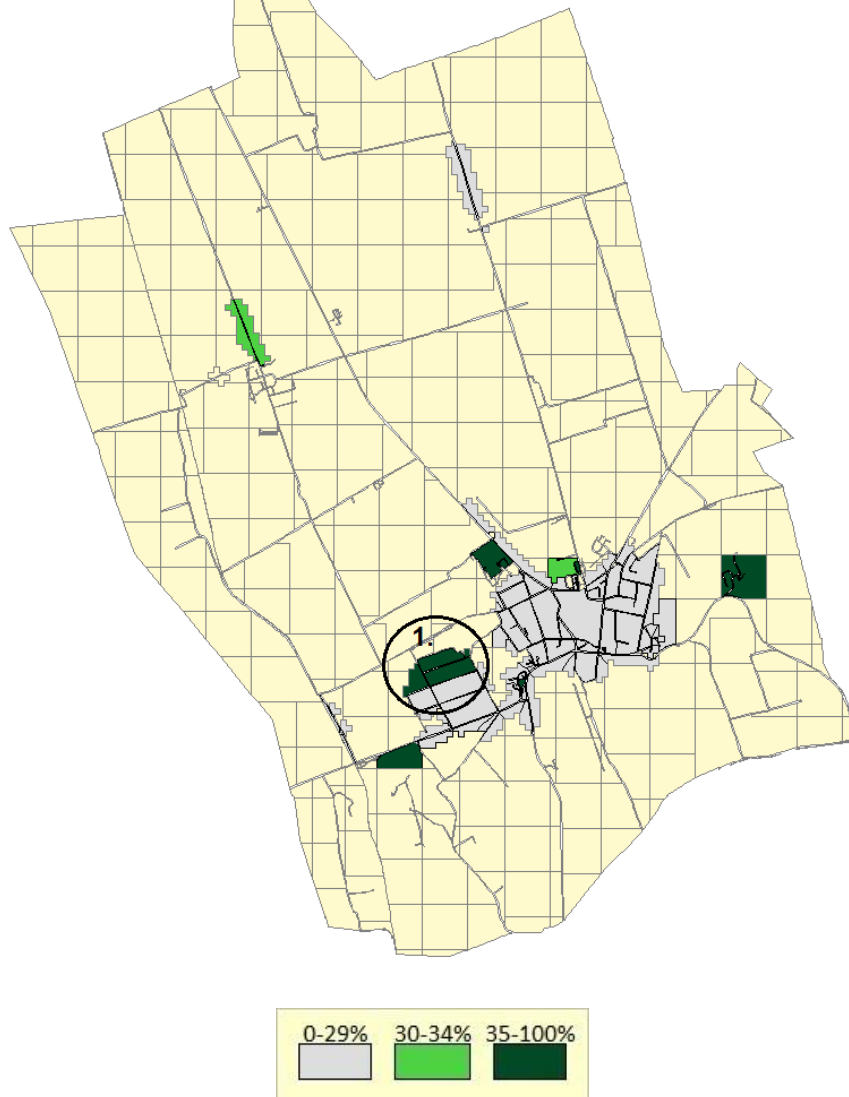
☐1024 Budapest, Keleti Károly u. 5-7.

www.ksh.hu

A KSH által korábban elvégzett szegregátum szűrés eredménye a felülvizsgálat alatt álló 2018. évben készült Integrált Településfejlesztési Stratégia 3. fejezetében kifejtésre került, melynek hatályos, valós tartalma a felülvizsgálat során – a KSH jelenlegi elemzési eljárásával összhangban – megállapításra került.

3. ábra: Szegregátum lehatárolás

Lengyeltóti szegregátum áttekintő
Szegregációs mutató 35% feletti

200 főnél népesebb települések esetében szegregátumnak, illetve szegregációval veszélyeztetett területnek azok az egybefüggő területek tekintendők, melyek megfelelnek a fenti mutatók egyikének, és a terület lakónépességének száma eléri az 50 főt.

A fent meghatározottak alapján Lengyeltótiiban a KSH lehatárolása szerint, a térképen jelölt területen található szegregátumok (35 % feletti mutató), illetve szegregáció veszélyének (30-34 % közötti szegregációs mutató) kitett területek. Azonban fontos leszögezni, hogy a térképek olyan területeket is megjelenítenek, amelyek eleget tesznek ugyan a szegregációs mutató kritériumának, de alacsony népességszámuk miatt mégsem tekinthetők valódi szegregátumoknak. Ennek értelmében a térképen csak a bekeretezett, 1. számmal jelölt területet lehet valódi szegregátumnak tekinteni, mely a Temető u. - Dózsa Gy. u. - Táncsics M. u. - Majthényi u. - belterületi határ - Damjanich J. utcák által lehatárolt területen található, mely a cigánytelep nevezetű településrész É-i részén helyezkedik el.

6. táblázat: Lengyeltóti város elemzése a szegregált és szegregációval veszélyeztetett területek helyzetelemzéséhez szükséges mutatók tükrében

Mutató megnevezése	Szegregátum	Lengyeltóti
Lakónépesség száma	374 fő	3050 fő
Lakónépességen belül 0–14 évesek aránya	36,1 %	15,0 %
Lakónépességen belül 15–59 évesek aránya	56,1 %	59,5 %
Lakónépességen belül 60–x évesek aránya	7,8 %	25,5 %
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15–59 évesek) belül	72,4 %	48,7 %
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában	0,6 %	n.a.
Lakásállomány	70 db	1222 db
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	37,1 %	
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15–59 évesek) belül	74,8 %	39,5 %
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	59,5 %	16,4 %
Foglalkoztatottak aránya a 15–64 éves népességen belül	24,7 %	54,8
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	63,6 %	39,5 %
Állandó népesség száma		3159 fő
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	70,9 %	45,5 %
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya a lakónépességen belül	78,3 %	57,7 %
Munkanélküliek aránya (munkanélküliségi ráta)	32,1 %	10,8 %
Tartós munkanélküliek (legalább 360 napig) aránya	13,6 %	
A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül	34,9 %	7,8 %
Az egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül	9,5 %	3,7 %

Ezen a területen a lakónépesség 12 %-a él, ami 374 főt jelent, melynek 36,1 %-a 0-14 év közötti, 56,1 %-a 15-59 év közötti és 7,8 %-a 60 év feletti. A 15-59 éves lakónépességen (az aktív korúakon) belül nagyon magas a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya (72,4 %), míg a felsőfokú végzettségűek aránya a 25 éves és idősebb népesség körében igen alacsony (0,6 %).

Szintén magas, 74,8 % a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül. Ez az arány Lengyeltóti egészére tekintve 39,5 %. A lehatárolt területen a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül 59,5 %, míg ugyanezen mutató Lengyeltóti egésze esetén 16,4 %. A 15-64 éves népességen belül a foglalkoztatottak aránya rendkívül alacsony, 24,7 %, a település egészére vetített érték itt is 50 % felett van, konkrétan 54,8 %, valamint magas, 63,6 % a foglalkoztatottakkal nem rendelkező háztartások aránya. Ez a mutató a település egésze tekintetében 39,5 %.

A foglalkoztatottak nagy része, 70,9 %-a az alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban dolgozik, ez az érték a településen is magas, 45,5%. Erre a problémára a helyzetfeltárás más részén is kitértünk, figyelemmel arra, hogy a szakképzettséggel rendelkező lakosok nagy része más településekre jár dolgozni, részben a munkahelyek hiánya miatt.

A gazdaságilag inaktív népesség aránya a lakónépességen belül szintén 50 % feletti, 78,3 %, mely érték települési szinten is magas, 57,7 %. A fentiekből adódik, hogy a munkanélküliségi ráta is kiemelkedően magas, 32,1 % a szegregátum területén, a tartós munkanélküliek aránya pedig 13,6 %. A települést egésze tekintetében a munkanélküliségi ráta 10,8%.

A lakásállományt tekintve a területen 70 db lakás található, mely a teljes települési lakásállomány (1197 db) 6%-a. Ebből az alacsony fokozatú lakások aránya 37,1 %. A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül 34,9 %. Ugyanezen érték a település egésze esetén 7,8 %. A lakott lakásokon belül az egyszobás lakások aránya 9,5 %, mely közel háromszorosa a település egészére vetített aránynak (3,7 %).

A KSH jogszabály szerint megadott adatszolgáltatásán – még ha az idejét múlt is, és nem a legfrissebb (2022. évi) eredményeket tükrözi – sem a Tervezőknek, sem az Önkormányzatnak nincs módja változtatni. Ezért az alábbiakban bemutatásra kerül – a KSH szegregációs adatszolgáltatása alapján elkészült – Lengyeltóti város Anti-szegregációs programja.

1.1. A szegregáció mérséklését vagy megszüntetését célzó intézkedések

Lengyeltóti város kiemelt célja, hogy a településen megvalósuljon és érvényesítésre kerüljön az egyenlő hozzáférés, az esélyegyenlőség és az integráció biztosításának elve. Ennek elengedhetetlen feltétele, hogy a lakhatási feltételek biztosítása mellett a szociális, képzési, foglalkoztatási, oktatási, a szolgáltatásokhoz való hozzáférést javító intézkedések együttesen valósuljanak meg a városban. Az önkormányzat célja az alacsony státuszú lakosság integrációja, ezzel egyetemben alacsony státuszuk megváltoztatáshoz szükséges segítség megadása. A helyzetelemző munkarészben már bemutatásra került a Temető u. - Dózsa Gy. u. - Táncsics M. u. - Majthényi u. - belterületi határ - Damjanich J. utcák által lehatárolt szegregált területre (cigánytelep) vonatkozó problémák, kifejtésre kerültek azok a társadalmi és gazdasági jellemzők, amelyek alátámasztják az itt élő lakosság társadalmon belül betöltött alacsony státuszát. Az önkormányzat célja, hogy antiszegregációs programja által feltárja azokat az okokat, amelyek a szegregátumok kialakulását elősegítik a városon belül és megoldási lehetőségeket javasoljon annak érdekében, hogy a szegregációs folyamatok lassuljanak, adott esetben visszaszoruljanak vagy megszűnjenek. A beavatkozások alapvető célja az, hogy a szegregáltnak minősülő terület szegregáltsági foka, azaz az alacsony státuszú lakosok magasabb koncentrációja csökkenjen, lehetőség szerint a városi átlaghoz közelítsen. Ugyanakkor a beavatkozások nem eredményezhetik azt, hogy a város más területein vagy más településeken kórosan növekedjen az alacsony státuszú népesség koncentrációja, egyúttal nem eredményezheti azt sem, hogy újabb szegregátumok alakuljanak ki a városon belül vagy más településeken.

A szegregátumokban megvalósítandó programoknak alapvetően az alábbi cél- és eszközrendszerre kell támaszkodniuk:

7. táblázat: Lengyeltóti Város anti-szegregációs programjának cél- és eszközrendszere

Az anti-szegregációs program célszerrendszere		Az anti-szegregációs program eszközrendszere
Horizontális célok	Alcélok	
Az esélyegyenlőség és ezzel a szegregációmentesség biztosítása a városban	Az esélyegyenlőség biztosítása a település minden fejlesztési beavatkozásánál, annak figyelembe vételével, hogy semmilyen fejlesztés nem járulhat hozzá a településen belüli, vagy kívüli szegregáció kialakulásához és erősödéséhez.	A tervezett fejlesztések során a hátrányos helyzetű lakosság igényeinek figyelembe vétele: a) a hátrányos helyzetű lakosság mindennapjaival foglalkozó intézmények, szervezetek, aktivisták, önkéntesek, stb. bevonása a pályázat tartalmának összeállításába, kidolgozásába és megvalósításába.
Oktatási, nevelési és közösségi integráció biztosítása	a) Az óvodai beíratások teljessé tétele. b) Az integrációt elősegítő óvodai foglalkozások feltételeinek megteremtése. c) Az iskolai sikeresség feltételeinek megteremtése. d) A hátrányos helyzetű gyermekek mentálhigiénés állapotának javulása, jövő perspektíva mutatása, képességeik kiaknázása és erősítése. e) A lemorzsolódás csökkentése. f) Legalább egy alapvégzettség megszerzése. g) Társadalmi integrációt segítő közösségi tér kialakítása.	Elsősorban a szegregált területen élő gyerekek és fiatalok számára az oktatási integráció további biztosítása, illetve az integrációs erősítése a településen működő oktatási intézmények bevonásával: a) preventív tájékoztatás az óvodakötelezettségről; b) integrációt segítő óvodai foglalkozások beépítése a mindennapokba; c) egyedi igényekhez igazodó egyéni és kiscsoportos iskolaelőkészítő foglalkozások középsős korcsoporttól; d) egyéni szükségletekhez igazodó korrepetációs-program indítása az általános iskola alsó tagozatában; e) egyéni szükségletekhez igazodó mentorprogram indítása az általános iskola felső tagozatában; f) évenkénti továbbtanulási hét programjának kidolgozása és megvalósítása a felső tagozatos gyermekek számára, ahol valamennyi a térségben iskolarendszeren belül vagy azon kívül tanulható szakmai képzés, érettségit és szakmát adó képzés, érettségit adó képzés az illetékes oktatási intézmény, szervezet által bemutatásra kerül;

		g) a hátrányos helyzetű középiskolás gyermekek mentálhigiénés állapotának javítása a középfokú oktatási intézményekben: egyéni képesség- és készségfejlesztés, szakkörök, iskolán belüli foglalkozások által; h) közösségi tér keretében elérhető integrációt segítő programok, foglalkozások, képzések.
Az alacsony státuszú lakosság foglalkoztatási helyzetének javítása	a) A rendszeres munkajövedelemmel rendelkezők számának emelkedése. b) Az elsődleges munkaerő-piacon megjelenők számának növekedése. c) Munkaerő-piaci esélyek növelése. d) A kisgyermeket nevelő nők munkaerő-piacon való megjelenése.	Az érintett lakosság foglalkoztatási helyzetének javítása, munkaerő piaci integrációjának elősegítése: a) képzési és átképzési lehetőségek megteremtése és támogatása; b) a helyi vállalkozások, szolgáltatók munkahely-teremtési programjának kidolgozása; c) elhelyezkedést segítő programok kidolgozása; d) a bölcsődei és óvodai intézmények munkába állást segítő programjának, szolgáltatásainak kidolgozása kisgyermekes anyák számára; e) városspecifikus felnőttképzési keretrendszer kidolgozása és megvalósítása oktatási intézmények, szervezetek, vállalkozások segítségével.
A szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása	a) A szociális szolgáltatások keretében elérhető alapszolgáltatások és szakosított ellátások ismertségének szélesítése. b) A szociális szolgáltatásokat igénybe vevőkkel szembeni negatív attitűd mérséklése, társadalmi elfogadásának erősítése. c) A szociális szolgáltatások színvonalának emelése.	a) Preventív szemléletformálás írásban (nyomtatott, digitális, online), szóban (pl. rendezvényi kitelepülés). b) Az egyes háznál igénybe vett szolgáltatások erősítése (pl. házi segítségnyújtás; jelzőrendszeres házi segítségnyújtás; támogató szolgáltatás; utcai szociális munka).
Lakhatási integráció	A lakhatási körülmények javítása, az életminőség emelése.	a) A szegregált területen lévő rossz minőségű lakásállomány felszámolása és az ott élő lakosság integrált környezetben való elhelyezése. b) A szegregált lakóterület környezetének rehabilitációja, az ott lévő lakásállomány komfortfokozatának és minőségének javítása.

c) Az alacsony státuszú lakosság koncentrációjának oldása az érintett családok egy részének integrált környezetbe való elhelyezésével.

1.2. A fejlesztések szegregációs hatásának kivédésére hozott intézkedések

A városban az elmúlt 15 évben több olyan fejlesztés valósult meg, amely a szegregáció hatásainak kivédését szolgálja, segítséget nyújt annak mérséklésében is. Ezek érintették az oktatási-nevelési, az egészségügyi, valamint a szociális intézményeket, a művelődési és kulturális szférát.

A társadalmi leszakadást olyan külső társadalmi-gazdasági folyamatok erősíthetik, melyek esetében a város mozgásterülete korlátozott lehet, arra direkt ráhatása, befolyása nincs. A gazdasági szereplők működési nehézségei a hátrányos helyzetben élőket érinthetik a legerősebben. Egyrészt azért, mert a foglalkoztatási helyzetükben bekövetkező változásokra nehezebben tudnak megfelelő mértékben és időben reagálni, arra kellően felkészülni, a lehetőségeikkel tisztában lenni. Másrészt, esetükben – az alacsony végzettségi szint okán – átlagosan hosszabb ideig tart az álláskeresés. Ezt a helyzetet, különösen ha a hátrányos helyzetben élők tömegesen érintettek, a város célzott munkaerő-piaci beavatkozásokkal mérsékelheti, vagy amennyiben a város a gazdasági szereplők működési nehézségeiről időbe értesül, az elbocsátások előtt megelőző programokkal mérsékelheti a következményeket. Ez utóbbi esetében az oktatási és szociális intézmények hathatós együttműködése szükséges az önkormányzat és a gazdasági szereplő koordinálása alatt.

Az oktatás, a szociális és egészségügyi ellátás fejlesztése kapcsán meghozott intézkedéseknek igen jelentős szerepe lehet a szegregáció visszaszorításában. A 2007-2013-as Európai Unió ciklus idején TIOP és TÁMOP pályázatok valósultak meg az oktatást érintve, elsősorban a felnőttképzés területén. DDOP keretében kistérségi szintű oktatási és bölcsődei férőhelybővítés valósult meg Lengyeltótiiban, amely utóbbi esetében az infrastrukturális fejlesztés mellett az egyenlő esélyű hozzáférhetőség elérése, befogadó légkör kialakítása, valamint a kisgyermekes anyák munkába állásának elsősegítése volt a cél. Szintén DDOP keretében került sor a város központi egészségügyi intézményének felújítására, amelynek keretében a működő háziorvoskorvosi, iskolaorvosi és fogorvosi rendelőket felújításra, valamint esz közparkjuk került megújításra. A fejlesztés a minőségi egészségügyi szolgáltatások helyben történő elérhetőségének javítását tette lehetővé.

A foglalkoztatási integráció területén az önkormányzat által megvalósított közfoglalkoztatási programok szolgálják az átmeneti jövedelemszerzési lehetőséget a szegregátum területén élők részére is.

A külső folyamatok mellett a település belső folyamatai is elindíthatják vagy épp ellenkezőleg, megállíthatják a szegregáció terjedését. A városrészek fizikai állapotának változása, egyes területek hirtelen romlása fokozhatja a szegregációval veszélyeztetett területek kialakulását. Ráadásul, a KSH által elvégzett szegregációelemzés alapján Lengyeltótiiban több szegregációval veszélyeztetett terület is található, amely a külső- és belső települési folyamatok hatására könnyen szegregált területekké alakulhatnak. Ennek elkerülésére az önkormányzat rendszerint és változás esetén eseti monitoring tevékenységgel, valamint amennyiben a

monitoring eredmények alapján szükség, kisebb beavatkozásokkal vagy azok elősegítésével akadályozhatja meg a helyzet további romlását.

Az alacsony státuszú lakosság helyzetének javulása érdekében több fejlesztési program valósult meg vagy jelenleg elnyert pályázati forrás keretében a kezdeti, tervezési szakaszban áll. A lakhatási feltételek javulása tekintetében jelentős előrelépést hoz a TOP_PLUSZ-1.2.2-21-SO1 - Szociális célú városrehabilitáció című felhívás keretében 2022-ben benyújtott és pozitív támogatói döntésben részesült önkormányzati pályázat, melynek megvalósítási helyszíne a szegregátum területe kiegészítve a Táncsics utca teljes hosszával, beleértve az út és járda területét is, nem beleértve a lakóházakat és egyéb épületeket. A pályázat részeként multifunkciós közösségi ház épül a területen, lakófunkciós tevékenység megvalósítása tervezett, mely szociális bérlakás felújításával fog javítani a területen jellemző lakhatási viszonyokon. Tervezett továbbá több megfelelő komfortfokozatú lakás kialakítása abból a célból, hogy a szegregátumból az integrált lakókörnyezetbe költöztessük az arra felkészített lakókat. Továbbá a projektben tervezzük egy lakás vásárlását szintén a város integrált területén belül, ahova ugyanúgy a szegregátum lakosságából kerül beköltöztetésre a projektben résztvevők közül néhány fő.

Az infrastrukturális pályázat kiegészítésére, céljainak sikerességéhez a TOP_PLUSZ-3.1.2-21-SO1 - Szociális célú városrehabilitáció (ESZA+) című felhívás keretében 2022-ben az önkormányzat által benyújtásra került egy ESZA típusú pályázat, amely pozitív támogatói döntésben részesült. A szegregátumban élők hátrányainak enyhítése, s ezáltal integrációjuk elősegítése céljából az alábbi tevékenységcsoportok kidolgozása zajlik jelenleg:

- bevonást, közösségfejlesztést célzó, szemléletformáló, integrációt elősegítő programelemek;
- folyamatos szociális munka;
- együttműködések, partneri kapcsolatok kialakítása a projekt szempontjából releváns szereplőkkel;
- a környező foglalkoztatási lehetőségek feltérképezése, munkaerő-piaci beilleszkedést segítő programok (teljes folyamatát az álláskereséstől a beilleszkedésig), képzések;
- a gyermekek fejlesztése: a formális oktatáson kívül különböző képesség- és készségfejlesztő, attitűdformáló foglalkozások, közösségépítő, ismeret- és tapasztalatszerző programok;
- az iskolai lemorzsolódás csökkentése érdekében iskolára és pótvizsgára való felkészítések;
- preventív jellegű szolgáltatások, gyógyászati segédeszközök biztosítása, egészségnapok, szűrések és sportprogramok;
- szolgáltatásokhoz való hozzáférést és az ügyintézésben való segítségnyújtás, jogi tanácsadás;
- a roma identitás megismerése és megerősítése városi szinten;
- közbiztonság javítása és a bűnmegelőzésre való törekvés: szemléletformáló programok, gyepmesteri, állatorvosi szolgáltatások.

Mivel ezek a programok hosszú távon hozhatnak eredményt, ezért fontos lenne, hogy a projektek a pályázat megvalósítási időszakon túl is működjenek a városban.

Spontán folyamatok eredményeként megjelenhetnek szolgáltatáshiányos városrészek is. Ha ennek fennáll a veszélye, akkor az önkormányzatnak át kell gondolnia, hogy mely helyben elérhető közszolgáltatásokra van igényre mutatkozik szükséglet a lakosság körében, illetve, hogy esetlegesen milyen támogatásokkal tudja segíteni a vállalkozási kínálatot. Ez egyrészt azzal érhető el, hogy a meglévő vállalkozásokat az önkormányzat igyekszik helyben tartani, másrésztől újabb vállalkozások letelepedését segíti elő. Ezen törekvések a szolgáltatáshiányokra, munkaerő- és foglalkoztatási hiányokra is kis mértékű megoldást jelenthet.

A város egyes területeire, a városon kívüli részekre, más települések felől a városba irányuló tartó népességmozgás átalakíthatja a térbeni-társadalmi szerkezetet, arra pozitív, de ugyanakkor negatív hatást is gyakorolhat. Az önkormányzat tudatos várospolitikával, a fejlesztések jól átgondolt megtervezésével, hatásainak térbeli elemzésével ellene hathat a meglévő szegregátumok területi növekedésének, új szegregációval veszélyeztetett területek kialakulásának. Egy jól átgondolt, egymást erősítő és egymásból építkező rövid-, közép- és hosszútávú fejlesztési irányt kijelölő várospolitikai tevékenység mérsékelni tudja a negatív hatásokat, hosszú távon jelentős változást. Ehhez a városvezetés, az oktatási-, egészségügyi-, szociális- és civil intézményrendszer hathatós együttműködése szükséges.

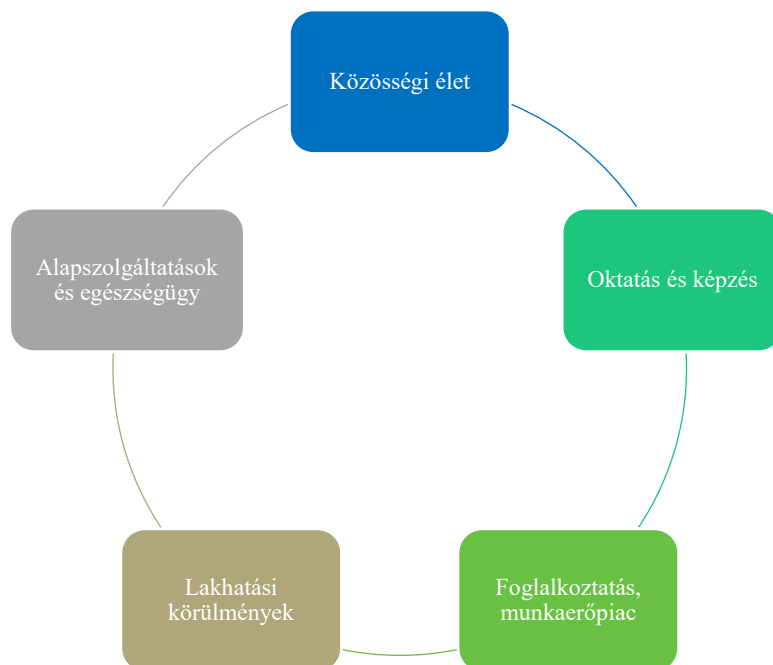
1.3. A szegregációt okozó folyamatok megváltoztatására, hatásuk mérséklésére teendő intézkedések

A helyzetelemzés alapján megállapítható, hogy a város szegregációval érintett lakossága esetében a fennálló problémák összetett tényezők eredménye. A szegregátum aktív korú lakosságán belül nagyon magas a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya (72,4%). Ezen csoport körében szintén magas a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya (74,8%), közel kétszerese a városi mutatónak. A foglalkoztatottak nagy része az alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban dolgozik (70,9%). A legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül 59,5 %, több mint három és félszerese a városi mutatónak (16,4 %). A foglalkoztatottakkal nem rendelkező háztartások aránya is kiemelkedően magas, 63,3%. A gazdaságilag inaktív népesség aránya a lakónépességen belül 78,3 %, mely érték települési szinten is magas, 57,7 %. A fentiekből adódik, hogy a munkanélküliségi ráta is kiemelkedően magas, 32,1 % a szegregátum területén. Az alacsony fokozatú lakások aránya 37,1 %. A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül 34,9 %.

Az itt élők többsége halmozottan hátrányos helyzetű, körükben igen nagyfokú az alulképzettség, magas a munkanélküliség, rossz szociális körülmények jellemzik a szegregátum területén élő családok többségét. Kizárólag szociális támogatások útján a helyzetükön tartósan nem lehet változtatni. A szociális támogatásokkal jelentős és hosszú távú változásnem érhető el, ehhez komplex társadalmi programra van szükség. A komplex társadalmi program magában

foglalja az alábbi beavatkozási területek – helyi és térségi szervezetek és intézmények együttes munkájával megvalósuló – javítását:

4. ábra: A szegregációt okozó folyamatok megváltoztatására, hatásuk mérséklésére irányuló komplex társadalmi program beavatkozási területei

Közösségi élet biztosítása

A közösségi terek biztosítása hozzájárul ahhoz, hogy – főként a fiatalok – hasznosan tudják eltölteni a szabadidejüket. A szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek és fiatalok számára a szabadidő többszörösen is jótékony hatású eszköz lehet, amennyiben az hasznosan kerül eltöltésre. A prevenciós, megelőző szerep mellett a hátrányok kiegyenlítése, a hiányos feltételek pótlása a feladat. Emellett, a közösségi élet megszervezésére is szükség van, szociális munkások, civil szervezetek, önkéntesek által.

Tehát, egyrészt, a jövőben a közösségi élethez szükséges infrastrukturális feltételeknek kell rendelkezésre állnia, másrésztől külső behatással meg kell indítani az ez irányú belső szerveződéseket. Mindkét esetben hathatós megoldást jelenthet az önkormányzat TOP_PLUSZ-1.2.2-21-SO1-2022-00002 azonosító számú, „Szociális városrehabilitáció Lengyeltótiiban” című infrastrukturális fejlesztése, amely a szükséges infrastrukturális háttérteret teremtheti meg (közösségi ház, játszótér), valamint a TOP_PLUSZ-3.1.2-21-SO1-2022-00001 azonosító számú, „Szociális városrehabilitáció Lengyeltótiiban (ESZA+)” című pályázat, amely a szegregátum közösségi fejlesztésének szociális oldalát tudja biztosítani.

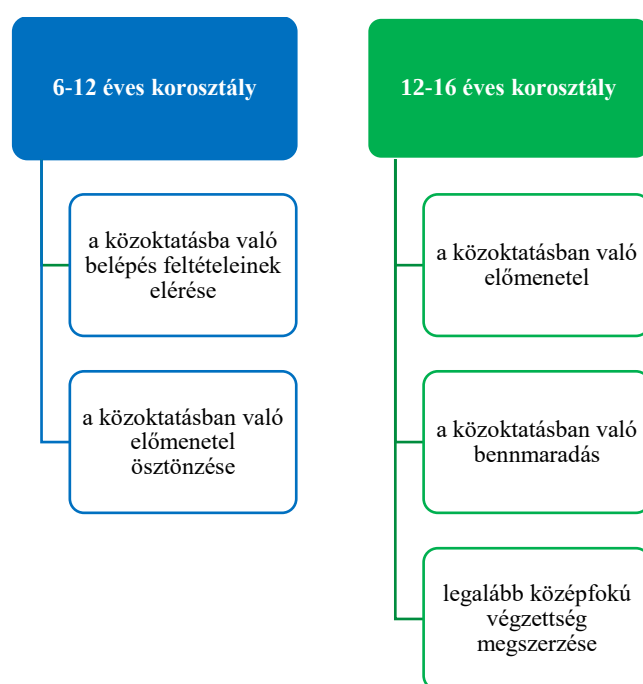
Oktatás és képzés (Oktatási és képzési integráció)

A munkaerőpiaci integráció egyik jelentős gátja az alacsony képzettségi szint. A képzési programok kialakításánál figyelembe kell venni a munkanélküliek, a szegregátumban (valamint a szegregációval veszélyeztetett területeken) élők jelenlegi iskolázottsági színvonalát és tanulási potenciálját. Első lépésként meg kell ismerni, hogy milyen tudásszinttel,

munkatapasztalattal és tanulási kedvvel, érdeklődéssel rendelkeznek a szegregátumok és a szegregációval veszélyeztetett területén élő aktív karú lakosság. Erre alapozva célzott képzési tervet lehet felállítani, melynek eredményeként a munkaerő-piaci esélyek jelentősen növelhetők.

Emellett célszerű a jövő munkaerő-piaci generációjára is figyelmet fordítani, elkerülve a korai iskolaelhagyást és lemorzsolódást. A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 45. § (3) rögzíti a tankötelezettség határát, mely szerint a tankötelezettség annak a tanévnek a végéig tart, amelyben a tanuló a tizenhatodik életévét betölti. E szerint a munkaerő-piaci integráció elősegítése érdekében a 16 évnél fiatalabb gyermekekre kell összpontosítani, két direktíva mentén.

5. ábra: Oktatási és képzési program a közoktatásban tanulók számára

Szükséges koncentrálni a 6 évesen a közoktatásba belépő gyermekekre. Az egyik legfontosabb feladat a gyermekek megfelelő iskola érettségének elérése, amely alapfeltétele a sikeres iskolakezdésnek és a tanulási kedv fenntartásához. Ennek elérése optimális esetben az óvodai nevelési időszakban megvalósul. Azonban, különösen a hátrányos helyzetű gyermekek esetében gyakori, hogy a gyermek úgy kerül az általános iskolába, hogy az iskolaérettség még hiányos, így ezt a fejlődést a pedagógusoknak az első osztályban kell befejezniük. A másik fontos feladat e korcsoport esetében az, hogy felkeltsük az érdeklődésüket a tanulás iránt, kialakuljon egy fejlődési kép a gyermekekben, amely előre viszi őket abban, hogy az oktatási rendszerben maradván teljesítményük a képességeikhez mérten a lehető legjobb legyen. Ez elérhető iskolán belüli és kívüli tevékenységekkel, tehetséggondozással, szakkörökkel, korrepetálással. Ennek a korcsoportnak fontos még a pozitív megerősítés, egy támogató légkör, amely jellemzően otthon nem elérhető számukra. Ezt biztosítani szükséges az iskolában és azon

kívül is, a közösségi életben. Ez utóbbi a szegregátumban végzett rendszeres szociális munka által alakítható ki.

A 12-16 éves korosztály esetében a feladat elérni, hogy a közoktatásban képességeiknek megfelelő teljesítményt érjenek el, azt fenntartsák, az oktatási rendszerben bennmaradjanak, csökkentsük a korai iskolaelhagyások számát és a lemorzsolódást, végül pedig a munkaerő-piacon hasznosítható középfokú befejezett iskolai végzettséget szerezzenek. Ez, a kisebb korcsoport esetében is alkalmazandó iskolán belüli és iskolán kívüli tevékenységekkel is segíthető, de esetükben ez már nem elegendő, így egy olyan képzési program kidolgozása javasolt, amely gyermekspecifikus megközelítést alkalmaz, egyedi problémákra reagál, figyelembe veszi az adott hátrányos helyzetű gyermek képességeit, adottságait, érdeklődési körét és családi helyzetét is. Ez elsősorban iskolán kívül valósítható meg.

A gyermekeket érintő oktatás terület az Önkormányzat a TOP_PLUSZ-3.1.2-21-SO1-2022-00001 azonosító számú, „Szociális városrehabilitáció Lengyeltótiiban (ESZA+)” című pályázatát valósítja meg, amelynek részeként a gyermekek fejlesztése a formális oktatáson kívül különböző képesség- és készségfejlesztő, attitűdformáló foglalkozások, közösségépítő, ismeret- és tapasztalatszerző programok, kirándulások és táborok révén valósul meg. Ezen túlmenően, az iskolai lemorzsolódás csökkentése érdekében iskolára és pótvizsgára való felkészítések tervezettek.

Foglalkoztatás, munkaerőpiac (A munkaerőpiaci integráció, munkahelyteremtés)

A foglalkoztatás bővítése a szegregátumok felszámolásának, a szegregált területen élők helyzetének javításához kapcsolódó egyik fontos kérdés. A beavatkozás célja a szegregált és veszélyeztetett területen élők munkaerő-piaci integrációjának elősegítése, a rendszeres és legális jövedelemforrás meglétével hozzájárulva az élet más területein megvalósuló integrációt is. Így hosszú távon nem csak a lakosság, hanem a terület helyzete is stabilizálhatóvá válhat.

A munkahelyhez való jutás támogatása nemcsak a szegregátumra kell, hogy irányuljon, hanem a város egész területén élő hátrányos helyzetű lakosságot be kell vonni annak érdekében, hogy a város foglalkoztatási helyzetén javítani lehessen további szegregátumok kialakulása nélkül. A fő cél az, hogy az álláskereső hosszú távra kerüljenek vissza a munkaerő-piacra. Ennek megvalósulásához egyszerre kell megközelíteni a munkaadói és munkavállalói oldalt is. Nem csak képzéseket és átképzéseket kell indítani a munkaerő-piacról jelenleg kiszorultak számára, hanem munkahely-teremtő, elhelyezkedést segítő programokat is be kell vezetni a foglalkoztatók számára. Az önkormányzat a jövőben nagyobb hangsúlyt kíván fektetni arra, hogy olyan képzések/átképzések induljanak, melyek a valós és igazán piacképes, helyi szinten is eladható tudást és végzettséget adják. Ennek megvalósítása érdekében az Önkormányzat a TOP_PLUSZ-3.1.2-21-SO1-2022-00001 azonosító számú, „Szociális városrehabilitáció Lengyeltótiiban (ESZA+)” című pályázatát valósítja meg szoros együttműködésben a szegregátumban élő helyi családokkal, együttműködésre és jól működő partneri kapcsolatokra építve a projekt szempontjából releváns szereplőkkel. A pályázat részeként a minél nagyobb szintű foglalkoztatás elősegítése érdekében felmérésre kerülnek a környező foglalkoztatási lehetőségeket, munkaerő-piaci beilleszkedést segítő programok és képzések kerülnek megszervezésre, amelyek célja felkészíteni a potenciális foglalkoztatókat a sikeresebb

elhelyezkedés érdekében. A pályázatban részeként egy monitoring folyamat kerül felállításra, amely segítségével nyomon lehet majd követni az elhelyezkedés teljes folyamatát az álláskeresőtől a beilleszkedésig, valamint, amennyiben igény mutatkozik rá a munkába járás költségében is biztosít támogatást az önkormányzat.

A munkaerőpiacra történő visszavezetésnek egyik kulcs lépése a városrehabilitáció folyamata során a munkanélküliek, illetve a szegregátumokban élők aktív bevonása.

Lakhatási problémák kezelése

A szegregátumok gyakori jellemzője a kedvezőtlen összetételű lakásállomány, leromlott fizikai állapotú, alacsony komfortfokozatú, gyakran egészségre veszélyes házak koncentrált megjelenése. Az itt élők jövedelmi helyzete nem teszi lehetővé a szükséges felújítások elvégzését, a komfortfokozat növelését, ugyanakkor a terület az önkormányzat tulajdában álló, jellemzően szociális bérlakásokat is már lelakták az évek alatt.

Amennyiben a helyzet még kezelhető, az egyik lehetséges módszer a lakásállomány részbeni vagy teljes megtartása, a lakókörnyezet rehabilitációja. Ebben az esetben a cél a rossz minőségű lakásállomány felszámolása, illetve a jobb minőségű lakások esetében azok komfortosítása, korszerűsítésének elősegítése, melynek eredményeként a területen élők lakhatási körülményei közelebb kerülnek a városi átlaghoz.

Amennyiben van már olyan ingatlan, amelynek állapota nem javítható, szükséges egy integrált költöztetési program kidolgozása.

Lengyeltóti Város Önkormányzata TOP_PLUSZ-1.2.2-21-SO1-2022-00002 azonosító számú, „Szociális városrehabilitáció Lengyeltótiban” című infrastrukturális fejlesztése a lakhatási probléma mérséklését az alábbi intézkedésekkel tervezi elérni:

- A város szegregációval érintett területén belüli lakófunkciós tevékenység:
 - o az önkormányzat tulajdonában lévő a szegregátum területén található lakás megfelelő komfortfokozatú szociális bérlakássá fejlesztése;
- A város szegregációval érintett területén belüli lakófunkciós tevékenységek:
 - o a város integrált területén belül nem önkormányzati tulajdonú ingatlan megvásárlása és megfelelő komfortfokozatú lakások kialakítása;
 - o egy lakás vásárlása a város integrált területén belül, ahova a szegregátum lakosságából kerül beköltöztetésre.

A lakóingatlanok állapota mellett a lakhatást érintő további probléma a lakosság eladósodása. Nem tudják fizetni a lakásfenntartáshoz kapcsolódó közüzemi szolgáltatások díjait, az önkormányzattal szemben is rendszeres az adótartozás. Emellett jellemző a lakosság banki kölcsöntartozásának nem fizetése, illetve egyéb járulék- vagy adótartozás halmozása. Több család esetében a hátrélakok oly mértékűek, hogy a kilakoltatás veszélyezteti őket, De jelenleg is a szegregátumban található több ingatlan vonatkozásában árverés van folyamatban. Ezen tendencia visszaszorítására javasolt a Családsegítő Szolgálat szakemberei által adósságkezelési tanácsadás kidolgozását.

Mind a felújítás, mind a felszámolás esetében megjelenik a mobilizációs program, melynek célja hogy csökkentse, illetve megszüntesse a szegregált területen élő hátrányos helyzetű családok koncentrációját. Elősegítse, hogy a mobilizálható, költözni hajlandó családok integrált környezetbe, legalább komfortos lakásokba költözzenek. Ehhez egyrésztől hathatós szociális munka szükséges, másrésztől annak az ingatlanak – integrált városrészben való – biztosítása, ahova a családok költözni fognak. Ez utóbbi esetében kiemelt cél az, hogy új szegregátum ne alakuljon ki, a szegregátumból a szegregációval veszélyeztetett területekre való mobilizáció tartós eredményt nem hoz, így ez kerülendő.

Szociális-, család és gyermekjóléti alapszolgáltatások és az egészségügy

A szegregátumok területén élők körében kiemelt feladat az egészségügyi prevenció. Ezt már az óvodás korú gyerekek esetében szükséges elkezdni, amely hathatóan intézményi környezetben valósítható meg. Az általános egészségszemlélet kialakítása mellett érinteni kell többek között a higiénia, az egészséges életmódra nevelés kérdésköreit, a szülők partnerként történő bevonásával. Ehhez a védőnői szolgálat, az iskolai orvos és fogorvos, valamint a nevelési- és oktatási intézmény bevonása és együttműködése szükséges, akik közösen kell hogy kidolgozzanak egy egészségfejlesztő programot az óvodás és általános iskolás korosztályra. Az általános iskolákban az egészségügyi felvilágosítás további fontos feladata különösen a káros szenvedélyek (dohányzás, alkohol, drog), a tudatos családtervezés, beleértve a korai terhesség, illetve az egészséges terhességre való felkészülés témakörét is.

A program mellett a kötelező védőnői, iskolaorvosi és iskolafogászati szűréseken való részvétel is kiemelten fontos, így az azokon való részvétel, a vizsgálatokon való hiányzás pótlása külön figyelmet igényel.

A szociális alapszolgáltatások területén a település jól áll, a város az integráltan működő Pogányvölgyi Alapszolgáltatási Központ illetékességi területéhez tartozik. Az intézmény személyes gondoskodást nyújtó szociális-, család-és gyermekjóléti alapszolgáltatásokat biztosít, fenntartója a Pogányvölgyi Többcélú Kistérségi Társulás. Az Alapszolgáltatási Központ az alábbi szolgáltatásokat biztosítja a településen:

- szociális étkeztetés;
- házi segítségnyújtás;
- nappali ellátás (idősek-, és fogyatékos személyek nappali ellátása);
- család-és gyermekjóléti szolgáltatások;
- gyermekek napközbeni ellátása (bölcsőde);
- Biztos Kezdet Gyerekház (gyermekesély-növelő szolgáltatás).

Az alapszolgáltatások elérhetőek a szegregátumban is. A feladatellátás ott fokozottabban kell, hogy jelen legyen. A tapasztalatok szerint az itt élők a természetbeni ellátások iránt kevésbé fogékonyak, az ellátások igénybe vételéhez kevésbé mobilak. Az e területen szükséges integráció folyamatos, helyszíni preventív munkával érhető el. Cél a mentalitás megváltoztatása, a szegregátumon belül el nem érhető alapszolgáltatások integrált területen való igénybe vételének ösztönzése.

4. A STRATÉGIA KÜLSŐ ÉS BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI

2.1. Külső összefüggések

A város 2024-2030-as programozási időszakra megfogalmazott fejlesztési céljainak, így a jelen Integrált Településfejlesztési Stratégiában megfogalmazott fejlesztéseknek összhangban kell lennie és illeszkednie kell a vizsgált időszakot felölelő, hatályban lévő települési, valamint magasabb szintű – megyei-, nemzeti-, és nemzetközi szintű – fejlesztési dokumentumok céljaihoz. Az ITS céljaival és beavatkozási terveivel szemben támasztott elvárást indokolja egyrészt az illeszkedési elvárás az adott jogszabályi környezethez, másrészt az a tény, hogy Lengyeltóti településfejlesztési törekvései megvalósítása szempontjából az uniós kohéziós források elérése lehet a legfontosabb feltétel a tervezési időszak vonatkozásában.

A településen az alábbi helyi fejlesztési és szabályozási dokumentumokhoz való illeszkedést vizsgáljuk a stratégia készítése során:

- Lengyeltóti Településrendezési Terve
- Lengyeltóti Város Településszerkezeti Terve
- Lengyeltóti Településfejlesztési Konceptiója

A települési szintű dokumentumokon kívül a leírtak szerint a magasabb szintű dokumentumokhoz való illeszkedésvizsgálatot is megtörtént. A következő dokumentumokhoz való illeszkedés vizsgálata történt meg.

- Somogy Vármegye Integrált Területi Programja 2021-2027
- Somogy megye Területfejlesztési Konceptiója 2030
- Balaton Kiemelt Térség területfejlesztési koncepciója
- Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió (OFTK)
- Magyarország Partnerségi Megállapodása és a Nemzetközi Fejlesztési Programok

4.1.1. Somogy Vármegye Integrált Területi Programjához való illeszkedés

8. táblázat: Somogy Vármegye Integrált Területi Programja 2021-2027 való illeszkedés

SVM ITP átfogó céljai	Az ITS-ben illeszkedő akcióterület, fejlesztési terület
A vármegye foglalkoztatási helyzetének javítása, a gazdasági aktivitás növelése	Szegregátum akcióterület
A vármegye belső erőforrásainak fenntartható hatékony hasznosítása az ökológiai-társadalmi- és gazdasági szempontok figyelembevételével	Kék-tó és környezete
A vármegye térszerkezeti sajátosságaiból fakadó különbségek csökkentése: esélyegyenlőség minden somogyi polgár számára	Városközponti akcióterület Szegregátum akcióterület Külterületi lakott területek

Somogy megye Területfejlesztési Konceptiójához való illeszkedés

Somogy megye Területfejlesztési Konceptiója 2030 átfogó céljai megegyeznek az Integrált Területi Program átfogó céljaival, így az azokhoz való illeszkedés a fentiekben bemutatásra került. Emellett további illeszkedés is fennáll az ITS és a Konceptióban leírtak között. A Konceptió területi specifikus célként nevezi meg a BKÜ komplex fejlesztését, amelynek része Lengyeltóti is. Ezt erősíti területi lehatárolással is. A terület specifikus cél meghatározza több, az ITS-ben is meghatározott célokat. E szerint a BKÜ fejlesztésének, valamint ehhez illeszkedve Lengyeltóti fejlesztésének is célja a versenyképesség erősítése, az egész éves foglalkoztatás bővítése és a vállalkozások jövedelemtermelő képességének javítása, a hosszútávú turisztikai kínálat kialakítása, valamint térbeli és időbeli kiterjesztése, valamint a parttól távolabbi települések foglalkoztatásának bővítése.

4.1.2. A Balaton Kiemelt Térség területfejlesztési koncepciójához való illeszkedés

A területfejlesztési törvénynek megfelelően a Balaton Fejlesztési Tanács elkészítette a Balaton Kiemelt Térség területfejlesztési koncepcióját és területfejlesztési programját, amely a 2021-2027 közötti időszak területfejlesztési tevékenységét meghatározó dokumentum, amelyben a megfogalmazott valamennyi fejlesztési elv összhangban áll az ITS céljaival:

- Táji, természeti, kulturális örökség értékek megőrzése és az értékekhez kapcsolódóan a fenntartható fejlődés szempontjai mentén történő fejlesztések megvalósulása.
- A helyi lakosok életminőségének és térségi kötődésének javítása.
- A parttól távolabbi települések fejlődési feltételeinek javítása, a területi fejlettségbeli különbségek csökkentése.
- A térség gazdaságában a folyamatos megújulás elősegítése.
- A társadalomban megfigyelhető tendenciákra (környezet- és egészségtudatosság) épülő fejlesztések és programok megvalósítása.
- A térség rendezési tervével összhangban lévő területhasználati elvek érvényesítése.
- Horizontális fejlesztési elvek érvényesítése az alábbi témák mentén:
 - Hátrányos helyzetű társadalmi csoportok bevonása és az esélyegyenlőség érvényesítése.

A Konceptió 1. átfogó céljával összhangban az ITS is megfogalmaz olyan beavatkozást, amely segíti elérni, hogy

- a lakosság minden rétege számára megteremtődhessen az esély a munkavállalásra;
- a térség perspektívát és élhető környezet biztosítson az itt élők és betelepülők számára;
- a térség értékőrző térséggé váljon.

A Konceptió 2. átfogó céljával összhangban az ITS is megfogalmaz olyan beavatkozást, amely segíti elérni, hogy a helyi környezeti feltételekhez igazodó versenyképes gazdasággá váljon a térség.

A Konceptió 3. átfogó céljával összhangban az ITS is megfogalmaz olyan beavatkozást, amely segíti elérni, hogy a szabadidő aktív eltöltését segítő szolgáltatások egész évben várják a látogatókat.

A Konceptió 4. átfogó céljával összhangban az ITS is megfogalmaz olyan beavatkozást, amely segíti elérni, hogy azzá a térséggé váljon „ahol jó lakni” (infrastruktúra, megélhetés, humán szolgáltatások elérhetősége).

4.1.3. Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptióhoz való illeszkedés

A Nemzeti Fejlesztés 2030 Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptiót (OFTK) hazánk társadalmi, gazdasági és területi fejlődése, valamint környezetminőségének javítása érdekében egy hosszútávú jövőképet, valamint az ehhez kapcsolódó fejlesztéspolitikai célokat és elveket fogalmaz meg. A Konceptió illeszkedik a kiemelt nemzeti stratégiai tervdokumentumokhoz, fejlesztéspolitikai és területfejlesztési szempontból közös irányt határoz meg a szakpolitikák számára, és kapcsolódik a szakpolitikai stratégiai tervdokumentumokhoz és megalapozza a kiemelt nemzeti célkitűzések megvalósítását szolgáló – fejlesztéspolitikai célú – szakpolitikai programok tervezését és végrehajtását. A Konceptió a fejlesztéspolitikai eszközökön keresztül kapcsolódik a nemzeti költségvetésből finanszírozott fejlesztési célú programok megvalósításához. A Konceptió jövőképe és célrendszere 2030-ig szól, és több olyan fejlesztési feladatot és területet is megfogalmaz, amelyhez Lengyeltóti Város Integrált Településfejlesztési Stratégiájának céljai is illeszkednek.

9. táblázat: Az OFTK által megfogalmazott feladatokhoz való illeszkedés

OFTK feladatok	Az ITS-ben illeszkedő akcióterülete, fejlesztési terület
Társadalomstratégia feladatok	
A megélhetést, jövedelmet biztosító foglalkoztatási lehetőségek biztosítása	Városközponti akcióterület Gazdasági akcióterület
A gyerekszegénység elleni küzdelem, a gyerekek felzárkózási és oktatási esélyeinek növelése	Szegregátum akcióterület
A romák, mélyszegénységben élők társadalmi felzárkóztatása	Szegregátum akcióterület
A hátrányos helyzetű emberek foglalkoztatási lehetőségeinek bővítése	Szegregátum akcióterület Gazdasági akcióterület
A lakhatási feltételek javítása, szegregált élethelyzetek felszámolása	Szegregátum akcióterület
Környezetstratégiai feladatok	
Az épített környezet védelme	Városközponti akcióterület Szegregátum akcióterület

Az OFTK Somogy vármegyére vonatkozó fejlesztési irányai közül az ITS az alábbiakhoz illeszkedik:

- A piaci körülményekhez rugalmasan alkalmazkodni képes, innovatív megoldásokat alkalmazó gazdasági bázisok kiépítésének elősegítése, a meglevők megerősítése.
- Társadalmi befogadás segítése, a szegénység elleni harc, a leszakadt népréteg munkára ösztönzése.
- A Balaton turisztikai termékpalettájának színesítése, újabb kompkapcsolat kiépítése.

4.1.4. Magyarország Partnerségi Megállapodáshoz és a Nemzetközi Fejlesztési Programokhoz való illeszkedés

Nemzetközi Fejlesztési Programokkal történő illeszkedés vizsgálata elsősorban a Széchenyi Terv Plusz vonatkozásában releváns. A 2021-es év kezdetével új Európai Uniósi tervezési időszak vette kezdetét, amellyel egyetemben az új tervezési időszakban (2021-2027) az Unió és hazai fejlesztési célok megváltoztak. A Széchenyi Terv Plusz Magyarország Partnerségi Megállapodásán keresztül, az Unió kohéziós politikájában lefektetett 5 szakpolitikai célkitűzés végrehajtásáért felel, amelyek közül az ITS alapján az alábbiak a relevánsak:

10. táblázat: Az Európai Unió releváns szakpolitikai célkitűzéseinek való megfelelés

Szakpolitikai célkitűzés	Releváns cél	Az ITS-ben illeszkedő akcióterülete, fejlesztési terület
Zöldebb, karbonszegény és ellenálló Európa	Felelős vízgazdálkodás: vízvisszatartásra és tározásra irányuló fejlesztések;	Városközponti akcióterület
	Közüzemi ivóvíz- és szennyvízhálózatok fejlesztés	Külterületi lakott területek
	Városi közlekedésfejlesztés	Városközponti területek Kül- és belterületi lakott területek
	A gazdasági teljesítmény javításának meghatározó feltétele a munkaképes népesség számának és képzettségi szintjének emelése	Szegregátum akcióterület
Szociálisabb és befogadóbb Európa	A munkaerőpiac helyreállítása	Szegregátum akcióterület Gazdasági akcióterület Kék-tó és környezete
	A hátrányos helyzetű személyek (köztük kiemelten a megváltozott munkaképességűek, valamint a romák) társadalmi és foglalkoztatottsági helyzetének javítása.	Szegregátum akcióterület
	Egészségügy hozzáféréseinek javítása	Szegregátum akcióterület
	A szegénység, társadalmi kirekesztettség mérséklése	Szegregátum akcióterület

2.2. Belső összefüggések

Lengyeltóti városa a hosszútávra megfogalmazott Településfejlesztési Konceptiójára alapozva és a Megalapozó Tanulmányban feltárt jelenlegi helyzet ismeretében 3 átfogó stratégiai célt határoz meg, amelyek megalapozzák az ITS középtávú területi és tematikus céljait. Az átfogó célok lefedik a városfejlesztés legfontosabb területeit, és hozzájárulnak a város hosszú távú jövőképének megvalósulásához, a Településfejlesztési Konceptióban megfogalmazott stratégiai célok eléréséhez, valamint a Megalapozó Tanulmányban feltárt problémák mérsékléséhez. Az ITS ezen fejezetének célja, hogy bemutassa, hogy a stratégiában meghatározott célok teljesülése hogyan és milyen mértékben segíti elő a helyzetfeltáró fejezetekben meghatározott városi problémák mérséklődését, illetve ezek a célok milyen mértékben építenek a különböző területi szinteken definiált adottságokra.

2.2.1. A célok logikai összefüggései

A célok logikai összefüggései vitathatatlanok. Az ITS 1. fejezetében részletesen bemutatott célok összhangban állnak a hatályos Településfejlesztési Konceptióban foglaltakkal, reflektálnak a Megalapozó Tanulmányban azonosított problémákra, a Konceptióban meghatározott célokból építkeznek és bontakozik ki középtávú területi és tematikus célokká.

A stratégiában kitűzött célok a helyzetértékelésben azonosított problémák megoldására irányulnak, valamint azt a potenciált kívánják fejleszteni, amellyel a helyzetértékelés alapján a város rendelkezik.

A középtávú városi célok alapvetően szolgálják a tematikus célok megvalósulását, valamint a tematikus célok is elősegítik az átfogó cél megvalósulását, és mindez a koncepcióban vázolt stratégiai célok és legfőképpen a jövőképben vázolt állapotok elérését szolgálják. A tematikus célok esetében az előzetes forráselemzések elsődlegesen az uniós forrásokra építenek. Az erőforrások esetében tehát a város nagyságrendileg olyan célokat tűzött maga elé, melyek feltételezik a további pályázati lehetőségek meglétét.

A tervezett célok ebben a stratégiai időszakban is alapvetően illeszkednek egymáshoz, a városi célok egymást építik, segítik. A kialakított stratégiai célrendszer funkcióvesztést nem eredményez a városban.

11. táblázat: A középtávú városi tematikus célok egymásra gyakorolt hatása

Tematikus célok	Átfogó stratégiai célok		
	Gazdaságfejlesztés, prosperáló gazdaság feltételeinek megteremtése	Intézményfejlesztés, jól működő, egymással koherens kapcsolatban álló intézményrendszer megteremtése	Élhető és fenntartható települési környezet kialakítása
Gazdaság élénkítése, erősítése, diverzifikálása a foglalkoztatottság és jövedelmezőség növelése érdekében	++	0	+

Turisztikai potenciál kiaknázása	++		
Intézményi háttér, városi szolgáltatások fejlesztése	+	++	0
A hátrányos helyzetű területek komplex fejlesztése	+	+	+
Élhető és fenntartható települési környezet	+	+	+
Közterületek fejlesztése a lakott területeken	0	0	++

Jelmagyarázat:
++ erős pozitív hatás
+ pozitív hatás
0 semleges hatás

2.2.2. A célok és a helyzetértékelésben bemutatott problémák kapcsolata

Az ITS ezen fejezete mutatja be, hogy a stratégiában meghatározott célok teljesülése hogyan és milyen mértékben segíti elő a helyzetfeltárás során meghatározott problémák mérséklődését, illetve hogy a célok milyen mértékben építenek a különböző területi szinteken definiált adottságokra.

A lenti táblázat összefoglalva szemlélteti a tematikus célok és a feltárt problémák közötti összefüggéseket, amelyek erősségét egy 0-3 skálán mutatjuk be, ahol a „0” a kapcsolódás hiányát, míg a „3” érték az erős kapcsolódást jelöli.

12. táblázat: A célok és a helyzetértékelésben bemutatott problémák kapcsolata

<i>Feltárt problémák</i>	<i>Városi szintű középtávú tematikus célok</i>					
	Gazdaság élénkítése, erősítése, diverzifikálása a foglalkoztatottság és jövedelmezőség növelése érdekében	Turisztikai potenciál kiaknázása	Intézményi háttér, városi szolgáltatások fejlesztése	A hátrányos helyzetű területek komplex fejlesztése	Élhető és fenntartható települési környezet	Közüterületek fejlesztése a lakott területeken
Képzett munkaerő hiánya, magasabban képzettek nem jönnek vissza a térségbe. Kedvezőtlen korstruktúra, fiatalok számának gyors csökkenése. a helyben maradottak igénye a szociális foglalkoztatási formák iránt nő. A dinamikusabb külső térségek szívó hatása.	3	1	1	0	1	0
Ipari hagyományok, feldolgozóipari tapasztalatok, termelési hagyományok (élelmiszer és fa); A mezőgazdaság gazdag tradíciókra és kedvező adottságokra tekinthet vissza, ugyanakkor a szolgáltató szektor fejlettsége hagy kívánnivalót maga után.	3	2	0	1	2	0
A komplex turisztikai csomagok még nem kerültek kialakításra, az adottságoknak, vonzerőknek a turisztikai attrakcióvá, értékesíthető terméké váló formálása nem történt meg.	2	3	0	1	2	0
A minőségi szolgáltatások iránti igény jelenléte.	1	1	1	0	3	0
Az intézményi feladatellátás tárgyi feltételeit az előírásoknak (közegészségügyi, szakmai stb.) való megfelelés, az energiatakarékos üzemelés, az ellátás színvonalának emelése érdekében – elsősorban pályázati források igénybevételel – korszerűsíteni kell.	0	0	2	1	2	2
Az Állami Számvevőszék 2012-es jelentése szerint Lengyel-tóti pénzügyi egyensúlyi helyzete középtávon veszélyeztetett.	0	0	2	2	2	1
A megyei átlagnál magasabb az aránya azoknak, akik az első évfolyamát sem végezték el, valamint kisebb az érettségizettek, egyetemi, főiskolai oklevéllel rendelkezők aránya is. Magasabb viszont a középfokú iskola érettségi nélkül szakmai oklevelet szerzett lakosok aránya, valamint a 8. évfolyamot elvégzettek aránya.	2	1	2	2	1	0
Azonosított szegregátum és szegregációval veszélyeztetett területek.	1	1	2	3	2	1
Közüintézmények energetikai állapota részben korszerűsítésre szorul.	0	0	3	0	1	0

A vagyonhasznosítás bevételeit minél nagyobb arányban a vagyontárgyak megóvására, megújítására illetve beruházásra kell fordítani.	1	1	1	1	3	3
--	---	---	---	---	---	---

2.2.3. A célok megvalósítása érdekében tervezett tevékenységek egymásra gyakorolt hatásai

Lengyeltóti település stratégiájának célrendszerét a fenntartható fejlődés feltételeinek megteremtésére irányuló szándék jellemzi. A fenntarthatóság általában horizontális szempontként jelenik a célrendszerekben, ugyanakkor mint alapelvnek minden területen érvényesülnie szükséges. Lengyeltóti esetében – a település helyzetéből fakadóan, a településfejlesztési koncepció helyzetfeltáró munkarészában megfogalmazottak okán – a fenntarthatóság kritériumai csak részben tudnak teljesülni.

A város lakosságának folyamatos csökkenése a minőségi, szerkezeti tényezőkben is visszarendeződést eredményezhet, ezért a város elsőrangú feladata a fenntarthatósági tényezők megszilárdítása és a fenntartható fejlődés feltételeinek megteremtése. A Megalapozó tanulmány, valamint az arra épülő Koncepció tartalmazza a követendő stratégiai irányokat, melyek a célrendszer tervezése keretében figyelembe vételre kerültek, így a célrendszer a helyzetelemzésben feltárt összefüggéseken nyugszik. A célrendszer a négy fenntarthatósági szegmens, így a gazdaság, társadalom, természeti és épített környezet fenntarthatósági tényezőinek meghatározására és azok fejlesztésére irányul. A fejlesztési területek elsődlegesen a célrendszerből kerültek levezetésre, a kereszthatások figyelembe vétele alapján pedig lehetőség nyílt arra, hogy ez a struktúra úgy kerüljön átcsoportosításra, hogy a kereszthatások figyelembe vételével ismert szinergiák érvényre jussanak. A célrendszer teljességre törekvő kibontása következtében a projektek számos nem beruházási jellegű elemet tartalmaznak, amelyek a társadalom, a partnerség és a kormányzás keretében valósítandók meg. Az elemzések rávilágítottak, hogy a város legégetőbb problémája jelenleg a lakosságszám csökkenése, és az elöregedés, amelyek a befektetési kedvet negatívan érintik, valamint a szegregátum megléte, amely társadalmi, gazdasági, oktatási és településképi szempontból is negatívan hatnak a város jelenére és mérséklésük nélkül a jövőjére is.

A fenntartható fejlődés belső összefüggései miatt rendkívül fontos, hogy a kijelölt célok döntő része megvalósuljon, s a folyamat a források nyújtotta lehetőségek kiaknázása mellett megtartsa stratégiavezéreltségét. A társadalom rossz kilátásai miatt az egészséges és vonzó környezetre kiemelt hangsúlyt kell fektetni, mivel egyrészt a kevés és csökkenő számú munkaképes korú egészsége egyre fontosabb, másrészt erősíti a város megtartó képességét és vonzerejét. Ez a tényező elsősorban az egészség és minőség tudatos társadalmi rétegre hat, ők pedig egyúttal az a réteg, akikre a tudásigényes gazdaságot építeni lehet. Ugyanakkor kiemelt figyelmet kell fordítani a társadalom azon csoportjának, amelyre az aluliskolázottság, a kilátástalanság, a rossz anyagi- és egészségi helyzet jellemző, akiket leginkább súlyt a munkanélküliség, annak valamennyi élethelyzetet érintő negatív következményeivel. Ezek elsősorban a szegregátum területén élők.

A város problémáinak megoldása főként az innováció orinétált, kreatív tevékenységektől és emberektől várható, ezért erre a társadalmi és gazdasági szegmensre külön figyelmet érdemes fordítani. A célok és azok alapján megfogalmazott projektek, köztük a számos nem beruházási jellegű beavatkozás egymást támogató rendszert alkot. A projektek egy része program jellegű, melyek csak egy része valósítható csak meg a stratégia 2030-ig tartó időhorizontján belül.

5. A STRATÉGIA MEGVALÓSÍTHATÓSÁGÁNAK FŐBB KOCKÁZATAI

A kockázatkezelés elsődleges célja nem a kockázatok elkerülése, hanem a minél magasabb kockázati tudatosság elérése. A kockázatok ismerete mellett fontos az aktív kontroll és a szisztematikus megközelítés, hogy a stratégia végrehajtása a kijelölt céloknak megfelelően zavartalanul történjen. A kockázatkezelés legfontosabb feladata a kockázatok lehetséges hatásainak minimalizálása, illetve az üzleti és a közhasznú döntések eredményének optimalizálása. A stratégia kockázatainak minimalizálása egyben megköveteli a folyamatos monitoring munkát, az ellenőrzést, valamint a visszacsatolást is.

Az Integrált Településfejlesztési Stratégia megvalósíthatóságát veszélyeztető fő kockázatok azonosítására a kockázatelemzés módszerét használjuk, melynek célja a kockázatok beazonosítása, elkerülése, hatásainak mérséklése. A megvalósíthatóság kockázatainak elemzése során elsőként a főbb kockázatokat kell számba venni. Ezt követően az egyes azonosított kockázatok esetében meg kell határozni a bekövetkezés valószínűsíthetőségét, valamint a városra gyakorolt hatásának mértékét. Ezt követően a további elemzési folyamatban kerül felkutatásra az egyes kockázatokra adható válaszok felkutatása, majd ezek várható pozitív és negatív kimenetelének elemzése. Tehát, annak érdekében, hogy a kockázatok elemzése a stratégia megvalósítását ténylegesen és hatékonyan segítse, a megvalósulást esetlegesen akadályozó tényezők mellett a bekövetkezésük valószínűségét csökkentő intézkedésekkel, valamint a potenciális bekövetkeztük esetére tervezett intézkedésekkel is kalkulálni szükséges. A monitoring folyamatnak egyaránt fontos szerepe van a kockázatok felismerése és kezelése során, hiszen a célok megvalósításához a fejlesztésekkel elért eredmények fenntartása különösen fontos. Az ezekhez tartozó kockázatok külön kiemelésre kerültek.

Az Integrált Településfejlesztési Stratégia megvalósíthatóságának kockázatai három fő csoportba sorolhatók:

1. Előkészítéshez kapcsolódó kockázatok:

A legfontosabb előkészítéshez kapcsolódó kockázatot az jelenti, hogy az ITS kidolgozása során a tervezési, jogszabályi és intézményi környezet folyamatosan változik. A kockázat kiküszöbölése érdekében folyamatos egyeztetések és szakértői konzultációk szükségesek az előkészítés fázisában.

2. Megvalósításhoz kapcsolódó kockázatok:

A megvalósítás legfőbb kockázatait a tervezett projektek megvalósításával kapcsolatos pénzügyi-gazdasági, jogi, műszaki, társadalmi nehézségek jelenthetik, amelyek megfelelő előkészítéssel és tervezéssel jelentős mértékben csökkenthetők.

3. Fenntartáshoz kapcsolódó kockázatok:

A tervezés és megvalósítás mellett kiemelt figyelmet kell fordítani az elért eredmények fenntartására, amelynek kockázatait jól átgondolt, szakszerűen és szükségszerűen ismételt monitoring tevékenység egyértelműen csökkenthet.

Az alábbi táblázat azt mutatja, hogy a stratégia megvalósíthatóságának milyen kockázatai kerültek feltárássra és az egyes kockázatok bekövetkezése esetén az egyes célok milyen módon válhatnak érintetté:

13. táblázat: A stratégia megvalósíthatóságának főbb kockázatai

Kockázati tényezők	Bekövetkezés valószínűsége (magas; közepes; alacsony)	Hatás mértéke (jelentős; közepes; alacsony)	A hatás szöveges leírása	A kockázat kezelésének módja
ELŐKÉSZÍTÉSHEZ KAPCSOLÓDÓ KOCKÁZATOK				
Intézményrendszer, szervezeti keretet változása	közepes	jelentős	Az intézményrendszer szervezeti struktúrája a 2021-2027-es Európai Unió ciklusra kis mértékben még változás alatt áll. Egy szakmai tapasztalatokat nélkülöző új intézményi keretrendszer megfelelő szaktudással és tapasztalattal rendelkező munkatársak híján a tervezett fejlesztések előkészítésének és megvalósításának jelentős csúszását eredményezheti.	Változások nyomon követése; a hazai tervezési intézményrendszer végleges kereteinek kialakulását követően a helyi menedzsment rendszer megerősítése.
A támogatási rendszer változása	közepes	jelentős	A támogatási rendszer önkormányzatokat negatívan érintő változása esetén forrásmegvonás, pályázati lehetőségek beszűkülése, támogatási hiány léphet fel, melyek következtében – az önerő nélküli – önkormányzatok településüket nem képesek tovább fejleszteni.	A város fejlesztései során nem csupán a támogatásokra épít, hanem a vállalkozásokkal és civil szervezetekkel való együttműködés széles skálájára is.
Jogi környezet változása	közepes	jelentős	A fejlesztéseket meghatározó jogi környezet kismértékű változása Európai Unió és hazai viszonylatban is állandó. Egy jelentős jogszabályi változás megfoszthatja az önkormányzatot a már elnyert források felhasználásától vagy új pályázati lehetőségek igénybe vételétől, amelyek egyben a város fejlődésének ütemét is megszakítaná, ellehetetlenítené saját forrás hiányában.	A nemzetközi és hazai jogszabályi környezet folyamatos nyomon követése; szükség esetén azok változásaira való gyors reagálás.

A lakosság, a társadalom egyes csoportjai közötti konszenzus hiánya a település fejlesztési irányait illetően.	közepes	közepes	Egy település fejlődési irányának minden esetben összhangban kell állnia a lakossági, társadalmi igényekkel is, azokra reflektálnia kell. Amennyiben ez nem így történik, az adott fejlesztés helyi szinten nem kap támogatottságot, elégedetlenséget válthat ki a településvezetés és a tervezett projekt kapcsán egyaránt.	A város jövőképeinek meghatározása és a fejlesztések is a lakossággal való folyamatos egyeztetések során alakulnak ki, így a társadalmi igényekkel teljes konszenzusban kerülnek kijelölésre a települési célok. Folyamatos monitoring, társadalmi egyeztetés és lakossági fórum, igényfelmérés.
Az egyes kulcsprojektek kidolgozása során tervezett tevékenységekről kiderül, hogy nem fedik a lakossági igényeket.	alacsony	közepes	Egy település fejlődési terveinek minden esetben összhangban kell állnia a lakossági, társadalmi igényekkel is, azokra reflektálnia kell, hiszen ezek célja minden esetben összefügg a helyi lakossággal (a településen élők életminőségének javítása, környezetük jobbá és élhetőbbé tétele, intézményrendszerük használhatóbbá tétele, stabil pénzügyi és gazdasági környezet megteremtése, stb.). Amennyiben ez elmarad, egy-egy tervezett tevékenységelem kapcsán kiderülhet, hogy nem illeszkedik a helyi igényekhez, így várhatóan helyi támogatottságot sem fog élvezni, ami elégedetlenséget válthat ki a településvezetés és a tervezett projekt kapcsán egyaránt. Amennyiben a kulcsprojekt helyi szinten nem élvez támogatottságot, veszélyezteti a köré fonódó többi projekt támogatottságát és megvalósulását.	A lakosság bevonása; szükségletfelmérés készítése a kulcsprojektek tartalma kapcsán; folyamatos, rendszeres társadalmi egyeztetések lefolytatása; lakossági fórumok tartása.
MEGVALÓSÍTÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ KOCKÁZATOK				
A projektek előkészítésének elhúzódása	közepes	közepes	A projektek jelentős részénél az előkészítési költségek részben vagy teljes egészében támogatható tevékenységek. A pályázatok beadási határidejének rövideje nem mindig teszi lehetővé az átgondolt előkészítést, a	Projekttervek előkészítése még a pályázati kiírások megjelenése előtt (előzetes megvalósíthatósági tanulmányok engedélyes tervek elkészítése); jól átgondolt, saját koncepciókat tartalmazó rövid-, közép- és

			pontos tervezést, a legmegfelelőbb szakemberek kiválasztását.	hosszútávú településfejlesztési dokumentumok kidolgozása.
Projekteknl közbeszerztetés elhúzóda miatt a határidők tarthatóságának kockázata	közepes	közepes	A közbeszerzési eljárások nemcsak jelentős időcsúszást eredményezhetnek a kivitelezésben, hanem problémát is generálhatnak a fejlesztéseket finanszírozó pályázati források lehívása tekintetében is. A közbeszerzési eljárás csúszásával mérőldkövek, szakmai beszámolók határideje is tarthatatlanná válhat, amelyek veszélyeztetik a projekt teljes ütemezését, tervezett fizikai befejezését.	Jól előkészített közbeszerzési folyamatok – kiszámítható időbeli ütemezés; magas szakmai tapasztalattal rendelkező felelős közbeszerzési szakértő kiválasztása.
Projekteknl közbeszerztetés elhúzóda miatt a kivitelezési árak emelkedésének kockázata	közepes	jelentős	A közbeszerzési eljárások nemcsak jelentős időcsúszást eredményezhetnek a kivitelezésben, hanem annak költségét is jelentős mértékben megnövelhetik. Néhány hetes, hónapos csúszás is elegendő ahhoz, hogy a kivitelezéshez szükséges alapanyag díjak (és esetlegesen a munkadíj is) oly mértékben emelkedjenek, hogy a megvalósításra elnyert támogatási összeg nem lesz elegendő.	A lehető legszélesebb körű kockázatokra felkészülő tervezői költségbecslés az előkészítés során; jól előkészített közbeszerzési folyamatok – kiszámítható időbeli ütemezés; magas szakmai tapasztalattal rendelkező felelős közbeszerzési szakértő kiválasztása.
Projektek ütemezésének csúszása kivitelező hibájából	közepes	közepes	A projektek – elsősorban az építési jellegű projektelemek – gyakran csúszást szenvednek a kivitelezés során, amely a további ráépülő elemek időbeli ütemezését is befolyásolhatja.	Kivitelező körütekintő kiválasztása (pl. a projekt szempontjából releváns szakmai tapasztalat kérése, annak ellenőrzése); a vállalkozási szerződésekben megfelelő jogi eszközök használata (pl. biztosítékok, garancia-vállalás, egyértelmű határidők szabása, kötbér, stb.); a műszaki ellenőr körütekintő kiválasztása (pl. a projekt szempontjából releváns szakmai tapasztalat kérése, annak ellenőrzése).
Hatósági engedélyek megszerzésének esetleges elhúzóda	közepes	közepes	Az engedélyezési eljárások változása és az érintett hatóságok változása miatt az egyes engedélyek kiadása elhúzódat, amely negatív	A tervezés során megfelelő szintű és gyakoriságú egyeztetés; projektek tervezésénél

			hatással lehet a projekt ütemezésére, a pályázati források lehívására, a projekt fizikai befejezésére.	a szükséges hatósági engedélyeztetéshez szükséges idő megfelelő tervezése.
A tervezett projektek megvalósítási költsége jóval meghaladja a tervezett mértéket	közepes	jelentős	A fejlesztések pontos, végső költségei a tervezés fázisában még nem ismertek, számos esetben nem részletes projekt elképzelések alapján készülnek. Az alultervezett költségek a fejlesztések elmaradásához, csökkentett műszaki tartalommal való megvalósításához vezethetnek.	Részletes műszaki tervek alapján valós tervezői költségvetések készítése; a pályázatok benyújtását megelőzően teljes körű projektelőkészítés.
A kivitelezés során előre nem látható műszaki problémák jelentkezése	közepes	jelentős	Az építési jellegű fejlesztések során gyakran előfordul előre nem látható probléma, amely a kivitelezés során megoldandó többlet pótmunkát generál. A projektek sikeres megvalósítása érdekében ezen felmerülő problémákat meg kell oldani, amely elenyésző vagy akár jelentős többletforrást kíván. Jelentős mértékű forrásigény esetén a projekt pénzügyi megvalósíthatósága is veszélybe kerülhet.	A tervek elkészítése során az érintett épületek és (köz)területek állapotának alapos felmérése; szükség esetén további szakértők bevonása a projektelőkészítés során; bizonyos mértékű pótmunka többletforrás elkülönítése.
A lakosság, a társadalom egyes csoportjai közötti konszenzus hiánya a település fejlesztési irányait illetően.	közepes	jelentős	Egy település fejlődési irányának minden esetben összhangban kell állnia a lakossági, társadalmi igényekkel is, azokra reflektálnia kell. Amennyiben ez nem így történik, az adott fejlesztés helyi szinten nem kap támogatottságot, elégedetlenséget vált ki, amely odáig fajulhat, hogy a folyamatban levő fejlesztést megakaszthatja, ellehetetlenítheti. Ennek következményeként jogi eljárások, kivitelezési hátráltatások lehetnek, veszélyeztetve a határidők tartását, a fejlesztés befejezését.	A fejlesztések megvalósítása során folyamatos és széleskörű (online, papír alapú) lakossági és társadalmi tájékoztatás; esetlegesen felmerülő társadalmi problémák haladéktalan kivizsgálása.
FENNTARTÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ KOCKÁZATOK				

A megvalósult fejlesztéssel nem elégedett a lakosság	alacsony	közepes	Az elkészült fejlesztés a lakosság részéről nem elfogadható, elégedetlenség üti fel a fejét a településen.	Lakosság bevonása az előkészítés fázisába; a lakosság folyamatos tájékoztatása az előkészítés és megvalósítási szakaszban; a lakossági elégedettség folyamatos ellenőrzése a megvalósítás alatt.
A vállalt indikátorok teljesítése csak részben valósul meg.	alacsony	jelentős	A vállalt indikátor értékek teljesülése csupán részben valósul meg, ami – a megvalósítást követően – visszafizetési kötelezettség mellett a projekt támogatási összegének arányos csökkentésével jár. Ez az eshetőség az önkormányzat költségvetésének jelentős mértékű megterhelését vagy összeomlását eredményezheti.	Teljesíthető és mérhető indikátorok meghatározása; felülprognosztizálás elkerülése; folyamatos monitoring.
A vállalt indikátorok teljesítése nem valósul meg.	alacsony	jelentős	A vállalt indikátor értékek teljesülése nem valósul meg, ami – a megvalósítást követően – visszafizetési kötelezettség mellett a projekt támogatási összegének teljes megvonását jelenti. Ez az eshetőség az önkormányzat költségvetésének összeomlását eredményezheti.	Teljesíthető és mérhető indikátorok meghatározása; felülprognosztizálás elkerülése; folyamatos monitoring.
A Stratégia által kitűzött célok, indikátorok nem, vagy csak részben teljesülnek.	alacsony	közepes	A Stratégia által kitűzött célok, indikátorok nem, vagy részbeni teljesülése hátráltatja a település kitűzött közép- és hosszú távú fejlődési irányát. Eredményezheti a település térségi vagy országos szintű lemaradását, gazdasági szereplők vagy lakosság elvándorlását.	Teljesíthető és mérhető indikátorok meghatározása; reális célok meghatározása; felülprognosztizálás elkerülése; folyamatos monitoring.
Az önkormányzat likviditása veszélybe kerül a fejlesztések miatt.	alacsony	jelentős	Amennyiben a projektelőkészítés szakasza nem kellően átgondolt és megtervezett, valamint jelentős határidőcsúszások következnek be, előfordulhat, hogy önerő bevonása válik szükségessé, amelynek pénzügyi, gazdasági hatása a fenntartási	Alapos, jól átgondolt projektelőkészítés; reálisan megvalósítható és szükségszerű fejlesztések megvalósítása; jól képzett és releváns szakmai tapasztalattal rendelkező szakemberek bevonása a teljes fejlesztési folyamatba; a pályázat költségvetésében tartalék betervezése.

			időszakban jelentkezik.	likviditási	problémaként
Fenntartási költségek jelentős növekedése	közepes	közepes	A fejlesztés megvalósítása támogatásból finanszírozott, de a fenntartási költségek a kedvezményezettet terhelik. A fenntartási költségek alul prognosztizálása jelentős többletköltséget jelenthet az önkormányzat számára.		A költséget generáló fenntartási feladatok jól átgondolt meghatározása; a fenntartási költségek mértékére vonatkozó kalkuláció készítése; a projekt megvalósítása során a kalkuláció folyamatos újra számolása; a fenntartási költség helyének meghatározási a költségvetésben; a fenntartási költséget csökkentő korszerű, energetikailag hatékony technológiák beépítése a pályázatba; a fejlesztés helyszínének használatára és megóvására vonatkozó szemléletformálás.

6. A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS NYOMON KÖVETÉSE

4.1. A célok elérését szolgáló fejlesztési és nem beruházási jellegű önkormányzati tevékenységek

Az Önkormányzat a stratégiában meghatározott céljainak elérésének érdekében több típusú, nem beruházási jellegű tevékenységet végez, illetve tervez megvalósítani a jövőben is. Ezek az alábbiak:

- megfelelő keretek biztosítása, továbbá rendeletalkotó tevékenység gyakorlása;
- humánerőforrás fejlesztés;
- településmarketing tevékenység folytatása;
- szemléletformálás.

4.1.1. Megfelelő keretek biztosítása, továbbá rendeletalkotó tevékenység gyakorlása

Lengyeltóti Város szabályozási tevékenysége keretében meghatározza az egyes városrészek, kül- és belterületeinek terület felhasználási lehetőségeit. Ezen tevékenységét Helyi Építési Szabályzata, valamint Településszerkezeti terve nyomán gyakorolja, amely szabályozási dokumentumokat az önkormányzat szükség esetén felülvizsgál és aktualizál. A szabályozási dokumentumok célja, hogy a jövőben a városképet egységesség jellemezze, a zöldfelületek kialakításának és hasznosításának módjai, rendszerbe való szervezésének igénye a lehető leghatékonyabb módon érvényesüljön a településen.

Az önkormányzatnak az alábbi eszközrendszer állhat rendelkezésére a Stratégiában meghatározott célok elérése érdekében:

- Fenntartható Energia- és Klíma Akcióterv (SECAP) elkészítése, amely felméri a város jelenlegi energetikai helyzetét, megoldási javaslatokat nyújt az energiafelhasználás mérsékléséhez, és a káros klímahatások elleni védekezéshez.
- Fenntartható városi mobilitási terv (SUMP) készítése, amely komplex, hosszú távú stratégiaként olyan tervezési és irányítási eszköz, ami a városok és települések közlekedési rendszerének fenntartható fejlesztésére összpontosít azzal a céllal, hogy javítsa a városi közlekedés minőségét és biztonságát, csökkentse a közlekedési torlódásokat, valamint csökkentse a környezeti hatásokat, ezzel a közlekedési tényezők javításával élhetőbb települést, vonzóbb településképet alakítson ki.

4.1.2. Humánerőforrás fejlesztés

A helyi gazdaságot és a potenciális befektetői igényeket kiszolgáló humánerőforrás biztosítása a helyi gazdaság fejlesztéséhez, szélesítéséhez és a több lábon állás eléréséhez kiemelt célja az önkormányzatnak. A szakképzettség növelésére a speciális helyzetben levő munkaerőpiaci csoportok esetében (pl. pályakezdők, fiatalok, munkaerőpiacra visszatérni szándékozó anyák, idősek, hátrányos helyzetűek) különös figyelmet szükséges fordítani. Ezzel egyetemben olyan

képzések támogatása is kiemelten fontos, amelyek a városi humán erőforrás tartós munkaerőpiaci integrációját segítik, illetve a helyi gazdasági igényeket kiszolgálja, úgy mint a szakmai képzés, továbbképzés, készségfejlesztés, felkészítés a munka világára. Ezen tevékenység keretében a TOP_PLUSZ-3.1.2-21-SO1-2022-00001 azonosító számú, „Szociális városrehabilitáció Lengyeltótiiban (ESZA+)” című Európai Unió forrásból megvalósuló pályázat megvalósítása során Lengyeltóti 1. számú szegregátumban (kiegészítve a Táncsics Mihály utca teljes szakaszával, út és járda tekintetében) az alábbiak tervezettek:

- együttműködések, partneri kapcsolatok kialakítása a projekt szempontjából releváns szereplőkkel
- a minél nagyobb szintű foglalkoztatás elősegítése érdekében felmérésre kerülnek a környező foglalkoztatási lehetőségeket;
- munkaerő-piaci beilleszkedést segítő programok és képzések szervezése;
- a potenciális foglalkoztatók felkészítése a sikeresebb elhelyezkedés érdekében;
- elhelyezkedés teljes folyamatának nyomon követése, az álláskereséstől a beilleszkedésig;
- továbbá, amennyiben igény mutatkozik rá, a munkába járás költsége is támogatásra kerül.

Szintén kulcsterület a hátrányos helyzetűek foglalkoztathatóságának érdekében, a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok alap- és kulcskompetenciáik fejlesztése. Ebben lényeges szerepe van a felnőttek mellett a fejlesztés gyermek- és fiatalkorban való megkezdésének, amely eléréséhez a fenti projekt keretében a célterületen az alábbi tevékenységek megvalósítása tervezett:

- a formális oktatáson kívül különböző képesség- és készségfejlesztő, attitűdformáló foglalkozások, közösségépítő, ismeret- és tapasztalatszerző programok, kirándulások és táborok szervezése;
- az iskolai lemorzsolódás csökkentése érdekében iskolára és pótvizsgára való felkészítéseket szervezése;
- folyamatos szociális munka a területen.

4.1.3. Településmarketing tevékenység folytatása

A városmarketing a piacorientáció sajátos megjelenése a települések működésében. Ez a sajátos megjelenés egy egységes arculatot, imázst ad a város számára, egyrészt megjelenés formájában, másrészt a kommunikációban. A marketing eme speciális típusában nem működik a klasszikus 4P (Product - termék, termékpolitika; Price - ár, árpolitika; Place - értékesítés helye, értékesítési politika és Promotion - promóció, eladásösztönzési politika. Ezzel szemben a városmarketing során elsősorban a terméknek, magának a településnek, illetve a marketingkommunikációnak (Promotion - reklám, eladás-ösztönzés, PR, stb) van kiemelt szerepe. Tehát, a városmarketing terméke maga a város, mely produktumot együttesen az általa kínált adottságok, értékek, lehetőségek, élmények és szolgáltatások adják. Ebből a specialitásból adódóan a városmarketing alkalmazásával célja bizonyos „fogyasztói csoportok” számára megjeleníteni a várost és azok elégedettségét fokozni.

Hatékony városmarketing nélkül fenn áll a veszélye annak, hogy Lengyeltóti a városok, illetve a térségi és megyei települések közti versenyben hátrányba kerül. Ez a hátrány a lakosság és a gazdaság szempontjából is negatív tendenciát indíthat el, egyrészt az elvándorlás fokozódásával, valamint a betelepülések csökkenésével, másrészt a telephelyet kereső gazdasági szereplők elmaradásával. Ebből adódóan a városmarketing szemléletben a legjelentősebb célcsoportok a magánszemélyek és a szervezetek.

6. ábra: Lengyeltóti város városmarketingjének legjelentősebb célcsoportjai

MAGÁNSZEMÉLYEK
• Azon magánszemélyek, akik lakóhelyül választják, illetve választhatják az adott területet – azaz mind a jelenlegi lakosok, mind pedig a potenciális betelepülők. • Azon magánszemélyek, akik a területet ideiglenesen használók csoportját – gondolván itt az üdülési, kikapcsolódási, munkavégzési, tanulási célból érkezőkre
SZERVEZETEK
• Azon gazdasági szervezeteket, amelyek a várost telep-, illetve működési helyül választók – azaz a már jelenlévők, valamint a potenciális befektetők. • Azon nem gazdasági szervezeteket, amelyek a várost telep-, illetve működési helyül választók – azaz a már jelenlévők, valamint a potenciális befektetők.

Lengyeltóti város esetében különösen lényeges, hogy egy tudatos és komplex városmarketing szemlélet kialakítása, amely által megerősítheti és hosszú távon megszilárdítja a város helyi és térségi pozícióját. A fenti ábrából megállapítható, hogy a komplex városmarketing program legfőbb célcsoportjai a helyi lakosság, a térségbe érkező turisták, amelyek száma – köszönhetően a BKÜ-nek – jelentős, valamint a potenciális befektetők.

A város komplex városmarketing folyamatának megkezdéseként 2017-ben megalkotta Lengyeltóti Településképi Arculati Kézikönyvét. A kézikönyv Lengyeltóti bemutatásával, az értékek megismertetésével és az útmutató résszel tárja fel az épített környezet szépségeit, bevezeti az olvasót az építészeti értékek tárházába, megmutatja a helyi identitástudat épített és természeti alappilléreit, továbbá segítséget nyújt a letelepülők számára otthonuk városképbe való beillesztéséhez.

A város komplex városmarketing folyamatának folytatásaként szükséges lesz az alábbi tevékenységek megvalósítása:

- egy városmarketing célú tevékenységeket és az azokhoz kapcsolódó stratégia elkészítése, amelyhez szükséges a magánbefektetők bevonása, a kölcsönösen eredményes partneri együttműködések kialakítása;
- helyi identitást erősítő közösségfejlesztő program megvalósítása, melynek alapjai Képviselő-testület által évente elfogadásra kerülő programnaptár, valamint a megvalósítás helyszínénél szolgáló helyi intézmények;
- egy turizmusmarketing programterv készítése, amely érinti a városközponti területeket, valamint a Kék-tó és környéki területeket. A programterv keretében szükséges meghatározni a promóciós eszközrendszert, valamint az információs felületeket is.

4.1.4. Szemléletformálás

A szemléletformálás az egyik leghatékonyabb kiegészítő tevékenység egy-egy fejlesztési cél elérésében vagy fenntartásában, a fejlesztés helyi elfogadottságának és támogatottságának elérésében. Alkalmával ismeretanyag, tudás adódik át, biztosítva ezzel a fejlesztési célok megértését, az alkalmazott módszertanok, eljárások, technológiák hasznosságát és szükségszerűségét, valamint feltárva azok lakossági vagy szervezetek általi használhatóságának lehetőségeit.

Ebből adódóan a szemléletformálásnak – a városmarketinghez hasonlóan – a magánszemélyek, valamint a szervezetek a célközönsége. Ez esetben azonban, a magánszemélyek alatt a helyi lakosság értendő, amelyen belül – a fejlesztés célja és tartalma alapján – több célcsoport is meghatározható. Az egyes célcsoportok meghatározhatóak többek között, életkor, nem vagy társadalmi-gazdasági tényezők által, iskolázottság, lakóhely, stb. által. A szervezetek tekintetében a gazdasági, valamint a nem gazdasági szervezetek adják a célközönséget.

A szemléletformálás az élhető és fenntartható települési környezet cél elérésében hangsúlyos kiegészítő tevékenység a környezettudatosság, valamint a településképi védelem területén. A szemléletformálás hatékony eszközei lehetnek a:

- figyelemfelhívó kampányok: szórólapok, plakátok, helyi és térségi szinten megjelenő újságok- és folyóiratok kampányai (cikkek, felhívások), helyi televíziós kampány, valamint online tevékenység (városi honlap, közösségi média), stb.;
- szervezett kampányesemények: alapkőletétel, megnyitó, fejlesztészáró rendezvény, tematikus rendezvény, stb.;
- szemléletformáló képzések tartása: oktatási- és nevelési intézményben, önkormányzati intézményben, kulturális- és közösségi intézményben, helyi munkáltatóknál, stb.

A szemléletformálás akkor hatékony, ha rendszeresség, folyamatosság és tudatosság jellemzi, valamint a megfelelő célcsoport számára végzett.

4.2. Az integrált településfejlesztési stratégia megvalósításának szervezeti kereteinek meghatározása

Lengyeltóti Város Integrált Településfejlesztési Stratégiájának megvalósulási folyamatát, az abban Az önkormányzat az ITS megvalósítását program- és projektszinten is a Polgármesteri Hivatal jelenlegi szervezeti rendszerére és a meglevő hatáskörökbe integrálva, azokra támaszkodva kívánja biztosítani. Az önkormányzat településfejlesztési intézményei a korábbi időszak tapasztalatai alapján alkalmasak az ITS-ben foglaltak megvalósítására. Az ITS megvalósítása során a döntéshozói szintet a város képviselő-testülete jelenti. Az önkormányzat szervezeti hierarchiájában a városfejlesztés általános irányvonalainak meghatározása a képviselőtestület feladata. A döntés előkészítési feladatokat a testület Jogi, Pénzügyi és Településpolitikai Bizottsága, valamint a városfejlesztési, városüzemeltetési és vagyongazdálkodási Tanácsnok végzi. Fontosabb feladataik az ITS megvalósításának nyomon követése, az eredmények és hatások értékelése, valamint az operatív menedzsment szint tevékenységének stratégiai szintű felügyelete, céljainak meghatározása, eredményeinek értékelése, szükség esetén korrekció kezdeményezése.

A város gazdaságfejlesztő, illetve befektetés-ösztönzési tevékenységének szervezéséért és felügyeletéért egyrészt maga a Polgármester felel. Másrészt a tevékenységek ellátása az általános helyettesi feladatokkal megbízott Alpolgármester feladat-, és a Településüzemeltetési, Beruházási és Közterület Felügyeleti Iroda felelősségi körében történik. A szervezeti megoldás biztosítja a stratégiai tervezési és településrendezési tevékenységek összhangját. A Polgármester általános helyetteseként az SZMSZ-ben megjelölt I. Alpolgármester feladatai közé tartozik az épített és természeti környezet védelmével, a városüzemeltetés és parkfenntartás feladataival, továbbá az önkormányzati beruházásokra kiírt pályázatok bírálatával összefüggő feladatok ellátása, akinek e területen fontosabb feladata a társadalmi, gazdasági igények feltárása és ITS-be történő beépítése, valamint az ITS partnerségi egyeztetési folyamatainak irányítása.

A stratégiai menedzsment feladatokat az ITS készítés során a Polgármester, a Jegyző, a Tanácsnok, szükség szerint az Alpolgármester, a megbízotti feladatkörben működő Főépítész, valamint a Településüzemeltetési, Beruházási és Közterület Felügyeleti Iroda vezetője látja el. Fontosabb feladataik az ITS partnerségi egyeztetési anyagainak előkészítése, továbbá a döntéshozók részére éves jelentés készítése az ITS megvalósításáról, a változó külső, belső tényezőkről, a társadalmi igények változásáról, valamint a lakosság tájékoztatása az ITS megvalósítási folyamatáról évente legalább egy alkalommal.

A település a projektszinten felmerülő speciális kapacitásokat – így a Főépítész feladatok ellátását is – külső szakértők bevonásával biztosítja.

Lengyeltóti Város Önkormányzata, mint helyi önkormányzat a Mötv. önkormányzatok feladataira- és hatásköreire vonatkozó rendelkezései alapján ellátja a törvényben meghatározott kötelező és az általa önként vállalt feladat- és hatásköröket, melyek részletez a Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló Lengyeltóti Város Önkormányzata Képviselő-testületének 6/1999.(III.25.) önkormányzati rendelete (röviden: SZMSZ). Az önkormányzati feladat- és

hatáskörök főszabályként a képviselő-testületet illetik meg, mely hatásköröket – az Mötv. 42. §-ában foglalt kivételekkel – önkormányzati rendeletben a képviselő-testület a polgármesterre, a bizottságra, a részönkormányzat testületére, a jegyzőre, a társulására átruházhatja. E hatáskörök gyakorlásához utasítást adhat, a hatáskört visszavonhatja. Az átruházott hatáskör tovább nem ruházható. A képviselő-testület hatásköréből át nem ruházható feladatokat az SZMSZ 8.§ tartalmazza.

A képviselő-testület

A képviselő-testület tagjainak száma a polgármesterrel együtt 7 fő, működésének alapja – a program végrehajtását is célzó – éves munkaterv, melyet a polgármester irányításával a jegyző állítja össze és a képviselő-testület szavazás útján hagyja jóvá. A képviselő-testület szükség szerint, de évente legalább 6 alkalommal ülésezik, melyre az érintettek előzetesen a napirendi pontok és előterjesztések ismertetésével meghívót kapnak. Ülései a zárt ülés kivételével nyilvánosak, azokon bárki részt vehet, azokról jegyzőkönyv és hangfelvétel készül, mely utóbbit a testületi ülést követő 3 hónapig meg kell őrizni. A képviselő-testület akkor határozatképes, ha az ülésen a települési képviselőknek több mint a fele jelen van. Ülését a polgármester, távollétében az alpolgármester vezeti, aki a napirendek sorrendjében minden előterjesztés felett külön-külön nyit vitát. A napirend előterjesztőjéhez a képviselő-testület tagjai és a tanácskozási joggal résztvevők kérdéseket tehetnek fel, amelyre az előadó köteles rövid választ adni. A vita során felszólalásokra van lehetőség, majd annak lezárását követően a polgármester az előterjesztésben szereplő és a vitában elhangzott határozati javaslatokat egyenként bocsátja szavazásra. Először a módosító és kiegészítő indítványokról dönt a testület az elhangzás sorrendjében, majd az eredeti határozati javaslatról. A képviselő-testület döntéseit egyszerű szótöbbséggel, nyílt szavazással hozza. A javaslat elfogadásához a jelenlévő települési képviselők több mint a felének igen szavazata szükséges. A szavazás eredményének kétsége esetén a szavazást meg kell ismételni. Szavazategyenlőség esetén az előterjesztést a képviselő-testület azon a napon – esetleges szünet beiktatásával – újra tárgyalhatja, vagy az előterjesztést az előterjesztőnek visszaadhatja új előterjesztés készítése végett.

A képviselő-testület a törvény által nem szabályozott helyi társadalmi viszonyok rendezésére, továbbá törvényi felhatalmazás alapján, annak végrehajtására önkormányzati rendeletet alkot.

Bizottságok

A bizottságok a képviselő-testület szervei. A képviselő-testület kettő állandó bizottságot hoz létre, amelyek képviselő-testületi, illetve nem képviselő-testületi tagokból állnak.

Jogi-, Pénzügyi-, és Településpolitikai Bizottság

3 fő képviselő és 2 fő külsős tagból áll. A Bizottság az integrált településfejlesztési stratégia megvalósításához, illetve annak egyes céljai eléréséhez az alábbi releváns feladatokat látja el:

- figyelemmel kíséri évközből a gazdálkodás menetét;
- figyelemmel kíséri a város fejlesztési célkitűzéseinek megvalósítását, a város területén lévő üzemek, vállalatok fejlesztési tevékenységét, ennek kapcsán javaslatot tesz a képviselő-testület felé a fejlesztési tevékenység koordinálására, egyes fejlesztési feladatok közös kooperációban való megvalósítására;
- közreműködik az önkormányzati fejlesztési tervek kidolgozásában;

- figyelemmel kíséri a városrendezési terv betartását és javaslatot tesz a városrendezési terv figyelembevételével a jelentősebb létesítmények építési helyére, vizsgálja és javasolja építési tilalom elrendelését, illetve feloldását, ellenőrzi a közterületek rendjét, tisztaságát, környezet-, és természetvédelmet;
- az önkormányzati tulajdonban lévő földterületek hasznosítására javaslatot tesz és figyelemmel kíséri a hasznosítás módját.

Humánpolitikai Bizottság

3 fő képviselő és 2 fő külsős tagból áll. A Bizottság az integrált településfejlesztési stratégia megvalósításához, illetve annak egyes céljai eléréséhez az alábbi releváns feladatokat látja el:

- ellátja a szociálpolitikai és családvédelmi tevékenységgel kapcsolatos bizottsági feladatokat;
- figyelemmel kíséri a polgármesteri hivatal szociálpolitikai, családvédelmi tevékenységét;
- hátrányos helyzetű lakosok körülményeinek folyamatos figyelemmel kísérése, a problémák megoldásához javaslatok, javaslat programok kidolgozására, pályázatok megírására;
- javaslatot tesz veszélyeztetett helyzetű kiskorúak, egyedülállók, idősek ellátására, problémáik megoldására;
- figyelemmel kíséri a település foglalkoztatási helyzetét, közreműködik a tartós munkanélküliek foglalkoztatásának elősegítésében;
- ellátja az oktatás, közművelődés és sporttevékenység felügyeletével kapcsolatos bizottsági feladatokat;
- figyelemmel kíséri az óvoda, iskola, művelődési ház és a városi könyvtár tevékenységét;
- javaslatot tesz kulturális rendezvények megtartására, állami és nemzeti ünnepeink, valamint évfordulók méltó megünneplésére, programjára;
- részt vesz a helyi ifjúságpolitika kialakításában, a fejlesztési célkitűzések meghatározásában, közreműködik az ifjúságpolitika céljait szolgáló önkormányzati pénzeszközök felhasználási irányának és arányainak meghatározásában és figyelemmel kíséri annak végrehajtását;
- a civil szervezetekkel, az ifjúsággal és a város sportéletével összhangban gondoskodik a kapcsolatok fejlesztéséről és új programok kidolgozásáról, ennek tartalmi megvalósítását figyelemmel kíséri;
- ellenőrzi a polgármesteri hivatal művelődésügyi, oktatási, és sportigazgatási tevékenységet, segítséget nyújt ezek minél jobb ellátásához;
- figyelemmel kíséri és koordinálja az egyesületi- és iskolai sport tevékenységet, a tömegsport tevékenységet;
- véleményezi az idős emberek életkörülményeit és életminőségét közvetve vagy közvetlenül érintő helyi rendelet-tervezeteket és konzultációt kezdeményez a végrehajtás tapasztalatról. Segíti a városban működő nyugdíjas szervezet törvényes működését és munkája során hasznosítja a civil szervezetektől kapott információkat;
- szervezi a lakosság közreműködését az önkormányzati feladatok végrehajtásában.

Tanácsnokok

A Tanácsnokok a képviselő-testület azon tagjai, akiket a testület megbíz egy-egy szakterület ügyeinek folyamatos vitelével. A tanácsnok egy-egy helyileg fontos teendővel bízható meg. A törvény szerint a tanácsnokoknak nincs egyetértési és döntési jogkörük, nem hozhatnak önkormányzati döntést. Javaslattételi és felügyeleti (figyelemmel kísérési) jogkört biztosít. A tanácsnokok az általuk szükségesnek vélt ügyeket bizottságok elé utalhatják megtárgyalásra, véleményezésre illetve a bizottság hatáskörének megfelelő döntés meghozatala céljából. A tanácsnokok felelőssége a tanácsnoki munkájukat segítő Civil Kerekasztal létrehozása, működtetése, munkájának segítése, a fórum által felvetett javaslatok kidolgozásában való közreműködés. A képviselő-testület 5 Tanácsnokot választott az alábbi szakterületek ügyeinek vitelére:

Művelődési-, Sport-, és Egészségügyi Tanácsnok

A Tanácsnok az integrált településfejlesztési stratégia megvalósításához, illetve annak egyes céljai eléréséhez az alábbi releváns feladatokat látja el:

- rendszeresen figyelemmel kíséri a feladatkörébe tartozó önkormányzati intézmények, egyesületek helyzetét;
- figyelemmel kíséri és véleményt nyilvánít az egészségügyet érintő kérdésekben, közreműködik ezen önkormányzati feladatok előkészítésében, meghatározásában és végrehajtásában;
- figyelemmel kíséri a feladatkörébe tartozó egészségügyi ellátások helyzetét, közreműködik az egészségügyi- és szociális intézmények működésének felügyeletében;
- együttműködik a városban működő, feladat körébe tartozó intézményekkel, civilszervezetekkel, egyesületekkel, egyházzal, gazdasági szervezetekkel;
- részt vesz a tevékenységi körét érintő előterjesztések előkészítésében;
- javaslatot tesz a feladatkörével összefüggő bizottsági és testületi munkára.

Szociális-, Időügyi-, Közbiztonsági és Cigány Nemzetiségügyi Tanácsnok

A Tanácsnok az integrált településfejlesztési stratégia megvalósításához, illetve annak egyes céljai eléréséhez az alábbi releváns feladatokat látja el:

- figyelemmel kíséri és véleményt nyilvánít a szociális területet, az időügyet és cigány nemzetiséget érintő kérdésekben, közreműködik ezen önkormányzati feladatok előkészítésében, meghatározásában és végrehajtásában;
- figyelemmel kíséri a feladatkörébe tartozó intézmények helyzetét, közreműködik a szociális intézmények működésének felügyeletében;
- kiemelt figyelemmel kíséri a városban élő idősek, nyugdíjasok és cigány nemzetiségű népesség helyzetét;
- különös figyelemmel kíséri a munkanélküliségből eredő, a foglalkoztatással összefüggő eredő szociális gondokat és javaslatot tesz a megoldásukra, a hátrányos-, illetve halmozottan hátrányos helyzetű lakosság helyzetének javítására javaslatot dolgoz ki;

- figyelemmel kíséri a város közrendjének, közbiztonságának alakulását, kapcsolatot tart a rendőrséggel és a közbiztonság területén tevékenykedő szervezetekkel;
- részt vesz a felelősségi körét érintő előterjesztések előkészítésében;
- javaslatot tesz a feladatkörével összefüggő bizottsági és testületi munka koordinálására.

Vagyongazdálkodási és Fejlesztéspolitikai Tanácsnok

A Tanácsnok az integrált településfejlesztési stratégia megvalósításához, illetve annak egyes céljai eléréséhez az alábbi releváns feladatokat látja el:

- közreműködik a városfejlesztést érintő önkormányzati, valamint a térségi területfejlesztés feladatok előkészítésében, meghatározásában és végrehajtásában;
- javaslatot tesz a közmű-és úthálózat fejlesztésre, közreműködik annak előkészítésében;
- véleményezi a településrendezési eszközök előkészítését, a módosított rendezési tervek kidolgozását;
- véleményt nyilvánít a városfejlesztéssel, településüzemeltetéssel, területfejlesztési koncepcióval és a térségi fejlesztési programokkal kapcsolatban;
- javaslatot tesz az önkormányzati tulajdonú vagyontárgyak elidegenítésére, bérbeadására, hasznosítására;
- ellenőrzi az önkormányzat cég-és ingatlanvagyon felhasználását és az önkormányzati tulajdonú ingatlanokkal kapcsolatos vagyonkezelői tevékenységet (elidegenítés, bérbeadás, megterhelés);
- véleményezi az önkormányzat közép-és hosszú távú vagyongazdálkodási tervét, ellenőrzi az önkormányzat vagyonával való gazdálkodást;
- tájékozódik a pályázati lehetőségekről, figyelemmel kíséri a közbeszerzéseket, beruházásokat;
- részt vesz a felelősségi körét érintő előterjesztések előkészítésében;
- javaslatot tesz a feladatkörével összefüggő bizottsági és testületi munka koordinálására.

Városüzemeltetési és Foglalkoztatáspolitikai Tanácsnok

A Tanácsnok az integrált településfejlesztési stratégia megvalósításához, illetve annak egyes céljai eléréséhez az alábbi releváns feladatokat látja el:

- közreműködik a városüzemeltetést, városrendezést érintő önkormányzati feladatok előkészítésében, meghatározásában és végrehajtásában, az alábbi feladatok figyelemmel kísérését látja el:
 - a) *kertészettel kapcsolatban: parkfenntartás, viharkár, virágosítás, növényvédelem, parlagterületek rendezése, játszótér, játszóeszközök, temető üzemeltetés;*
 - b) *hulladékgazdálkodással kapcsolatban: illegális szemétkukák megszüntetése a város területén, piacüzemeltetés;*
 - c) *kommunálisügyekkel kapcsolatban: zárt csapadécsatornák, nyílt csapadékvíz elvezető árkok fenntartása, vízfolyások fenntartása, vízkárok elhárítása, ivóvíz hálózat, ivó kutak, közmű vezetékek üzemeltetése, felújítása;*

- d) közlekedéssel kapcsolatban: útfelügyelet, parkolóhelyek, parkolás-gazdálkodás, utak, járdák üzemeltetése, kátyúzás, téli útüzemeltetés;
 - e) energetikai ügyekkel kapcsolatban: intézményi energetikai feladatok, közvilágítás, díszvilágítás;
 - f) környezetvédelmi ügyekkel kapcsolatban: környezetvédelmi program feladatai, védett területek fenntartása.
- vizsgálja az ingatlanfenntartás, üzemeltetés gazdaságosságát;
 - javaslatot tesz a feladatkörével összefüggő bizottsági és testületi munka koordinálására

Család-, Ifjúságpolitikai- és Civilkapcsolati Tanácsnok

A Tanácsnok az integrált településfejlesztési stratégia megvalósításához, illetve annak egyes céljai eléréséhez az alábbi releváns feladatokat látja el:

- véleményt nyilvánít a család- és ifjúsági ügyeket, valamint a város sportéletét és közművelődését érintő kérdésekben, közreműködik ezen önkormányzati feladatok előkészítésében, meghatározásában és végrehajtásában;
- különös figyelemmel kíséri a gyermek és ifjúsági korosztály élethelyzetét, közreműködik a gyermek-és ifjúsági korosztállyal foglalkozó önkormányzati intézmények felügyeletében;
- rendszeresen figyelemmel kíséri a feladatkörébe tartozó önkormányzati intézmények, egyesületek helyzetét;
- elkészíti a város ifjúságpolitikai koncepcióját és a cselekvési tervet folyamatos figyelemmel kíséri;
- kapcsolatot tart az ifjúsággal foglalkozó civil szervezetekkel, segíti és támogatja az ifjúsági, illetve az ifjúsággal foglalkozó civil szervezetek pályázatainak előkészítését, benyújtását, az elnyert pályázatok felhasználását;
- feladata az ifjúságvédelem, a gyermekkorú bűnözés, a kábítószer-fogyasztás, - terjesztés, családon belüli erőszak, áldozatvédelem, egységes városi bűnmegelőzési felvilágosító és tájékoztató programok figyelemmel kísérése;
- véleményezi a társadalmi (civil) szervezetek, egyesületek, alapítványok, egyházi szervezetek támogatásával összefüggő pályázatokat, a társadalmi (civil) szervezeteket érintő döntéseket;
- véleményezi az oktatási intézmények, a társadalmi (civil) szervezetek, egyesületek tevékenységére vonatkozó tájékoztatóját és beszámolóját;
- közreműködik egy városi szintű ifjúsági közéleti színtér életre hívásában;
- részt vesz a felelősségi körét érintő előterjesztések előkészítésében;
- javaslatot tesz a feladatkörével összefüggő bizottsági és testületi munka koordinálására.

4.3. Településközi koordináció mechanizmusai, együttműködési javaslatok

A 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet „A településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről” meghatározza a településfejlesztési koncepció, az integrált településfejlesztési stratégia és a településrendezési eszközök egyeztetésének és elfogadásának közös szabályait. Lengyeltóti Város Önkormányzata a város térségi szerepköréhez igazodva végzi az ITS felülvizsgálata és végrehajtása során a térségi egyeztetéseket, amelyek biztosítják, hogy a város stratégiai fejlesztési irányai és az ehhez illeszkedő fő beavatkozások összhangban legyenek a térség főbb szereplőinek stratégiáival és projektjeivel. A város céljait a fentiek alapján is szükséges összehangolni nemcsak középtávon, hanem hosszú távon is elsősorban a járás, másodsorban a BKÜ településeinek céljaival. Mindez annál is inkább hangsúlyos, mert korábban a város kistérségi központjaként működött. Lengyeltóti három település, Gyugy, Hács településekkel közös hivatalt is működtet, így a települések relációjában különösen fontos az ITS készítésével összefüggő partnerségi feladatok ellátása.

A településfejlesztési és településrendezési dokumentumok, valamint az egyes településrendezési sajátos jogintézmények partnerségi egyeztetésének folyamatát Lengyeltóti Város Önkormányzata Képviselőtestületének 8/2017. (IV.11.) számú rendelete szabályozza. A rendelet a 314/2012. (XI.8.) Korm. rendelet alapján meghatározza a partnerek minimális tájékoztatási formáit, ugyanakkor a település törekszik a települési rendeletben foglalt állandó és eseti partnerek minél hatékonyabb megszólítására.

A város vezetése elsősorban a partnerségi fórum keretében, de különböző információs csatornákon (közterületi hirdetőfelület, önkormányzati honlap, lakossági fórum, városi televízió, nyomtatott sajtó) keresztül ad tájékoztatást az ITS készítéséről, illetve együttműködik velük a célok alakításában. Elsősorban a térség településeit is érintő intézményhálózat fejlesztés és munkahelyteremtés kap prioritást kiegészítve a kapcsolódó közszolgáltatásokkal, melyeket a város és térsége igénybe vesz.

A partnerségi egyeztetési módszerek, eszközök és célcsoportok kiválasztása során meghatározó szempont volt, hogy a település és gazdaságfejlesztés hatékony és fenntartható módon való formálása csak a helyi közösség bevonásával, széleskörű elköteleződésével, helyi értékek és problémák feltárására alapozottan képzelhető el. A tervekészítés folyamatában, a társadalmi folyamatokban meghatározó, vagy a stratégia megvalósításában kulcsszerepet betöltő szervezetek és azok képviselői bevonásra kerülnek. Ezáltal a szervezetek tevékenységének jövőbeni eredményeit és elképzeléseit már a tervezés során meg lehet határozni és a stratégiai célok vagy a kulcsprojektek közé beépíteni.

4.4. Monitoring rendszer kialakítása

A monitoring az a programalkotást követő nyomon követési folyamat, amely a program végrehajtásának eredményességét kíséri figyelemmel és visszacsatol a végrehajtás folyamatába, illetve indokolt esetben a program felülvizsgálatát eredményezheti. A monitoring célja, hogy elősegítse a stratégia hatékony megvalósítását és biztosítsa, hogy változó külső és belső körülmények mellett is megfelelő erőforrások álljanak rendelkezésre a megvalósításhoz. A monitoring elválaszthatatlan a kontrolling fogalmától, amely a monitoring eredményeit felhasználva, szükség szerint és tervezett módon a stratégia megvalósítási folyamataiba, vagy magába a stratégiába avatkozik be.

A stratégia monitoring feladatai, és az ezek végrehajtásához szükséges kapacitások meghatározása nem függetleníthető az EU támogatások végrehajtásának nemzeti rendszerétől, hiszen a stratégia végrehajtásához szükséges források igen jelentős része ezen a rendszeren keresztül kerül felhasználásra.

A projekt szinteken vállalt célértékeket nagyobb célok mentén egyszerűsíteni és összegezni kell, ennek figyelemmel kísérése a helyi városfejlesztési szereplők feladata. Az ITS megvalósulását a képviselőtestület fogadja el, megvalósulását az önkormányzat belső szervezeti egységein keresztül folyamatosan figyelemmel kíséri. Rendszerbe épített módon a stratégia felülvizsgálatára évi gyakorisággal kerül sor. Az indikátorok célértékeinek időarányos teljesülését a képviselőtestület folyamatosan értékeli.

Az ITS keretében megfogalmazott és kitűzött célok megvalósulásának nyomon követése, az eredmények visszacsatolása, és az azokból levonható következtetések leszűrése érdekében van szükség a monitoring rendszer kialakítására.

A monitoring rendszer működését két feladatra lehet lebontani:

1. Megvalósulást mérő indikátor rendszer kidolgozása és az adatok időközi összegyűjtése.
2. ITS időszakos felülvizsgálata, a kitűzött célok megvalósulásának időközi értékelése.

A stratégiában megfogalmazott célkitűzések teljesülése a fejlesztésekkel kapcsolatban meghatározott monitoring mutatókkal, un. indikátorokkal válik mérhetővé.

Az alkalmazott indikátorok fajtái:

- **Hatásindikátorok:** Ezen indikátorok az adott település sajátosságaihoz illeszkednek. Egy középtávú célhoz – annak összetettsége függvényében – 1-2 db indikátor kapcsolódik. Ezen indikátorok tekintetében a mérhetőség követelménye nem minden esetben teljesíthető. Tekintettel azonban arra, hogy a tematikus célokhoz kapcsolódó indikátorokat mérhető módon kell kialakítani, ezért a hatásindikátorok természetükből adódóan leginkább összetett mutatók és értékeik lehetnek leíró jellegűek is.
- **Eredményindikátorok:** Ezeket az indikátorokat a tematikus célok eredményeinek meghatározásához használjuk, ahol az operatív programok eredményindikátorait célszerű alapul venni. Az egyes operatív programok egyedi célkitűzéseket fogalmaznak meg és ezen célkitűzésekhez kapcsolódnak az OP eredményindikátorai.

- Kimeneti/output indikátorok: Az indikátorokat az integrált projektek méréséhez használjuk. Az egyes operatív programokban prioritástengelyenként kerülnek meghatározásra az output jellegű mutatók. A tervezés során ezeket a mutatókat – amennyiben ezek illeszkedtek a megvalósításra tervezet beavatkozások (projektek) jellegéhez – a lehető legszélesebb körben célszerű beépíteni a monitoring mutatók közé.

Az eredményes megvalósítás érdekében szükség van az indikátorok éves vizsgálatára, melyre az *éves monitoring jelentés* összeállításának keretei között van mód. Az éves monitoring jelentés a célok megvalósulásának vizsgálatával és az esetleges szűk keresztmetszetek feltárásán keresztül intézkedési javaslatok megfogalmazásával járul hozzá az ITS-ben rögzített célok eléréséhez. A dokumentumban rögzített, a szervezettel, célokkal és beavatkozásokkal kapcsolatos javaslatok tartalmazzák a felelősök és határidők meghatározását is.

14. táblázat: A középtávú átfogó célok indikátorai

Átfogó célok	Javasolt indikátor	Indikátor típusa	Mértékegysége	Tervezett változás
Gazdaságfejlesztés	A városba betelepült új vállalkozások száma	output	db	nő
Intézményfejlesztés	A lakosság elégedettségének javulása	hatás	%	nő
Élhetőbb települési környezet létrehozása	Megújított közterületek nagysága	output	m2	nő

15. táblázat: Tematikus célok indikátorai

Tematikus célok	Javasolt indikátor	Indikátor típusa	Mértéke.	Tervezett változás	Adatforrás	Mérés gyakorisága
Gazdaság élénkítése, erősítése, diverzifikálása a foglalkoztatottság és jövedelmezőség növelése érdekében	Működőtőke-befektetések növekedése	eredmény	%	nő	KSH	évente
Intézményi háttér, városi szolgáltatások fejlesztése	Jobb társadalmi szolgáltatásokban (nevelés, oktatás, egészségügy) részesülő lakosság	eredmény	fő	nő	kérdőív	4-5 évente
Élhető és fenntartható települési környezet	Primer energiafelhasználás	eredmény	GWh	csökken	kedvezményezett adatszolgáltatás	évente